

JAVNI ZAVOD ROKODELSKI CENTER RIBNICA
ZAVOD ZA ROKODELSTVO, MUZEJSKO IN GALERIJSKO DEJAVNOST

LETNO POROČILO 2024

Odgovorna oseba:

Tina Peček

Ribnica, februar 2025

Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost je ustanovljen za opravljanje javne službe na področju etnologije, domače in umetnostne obrti, zgodovine, likovne in druge umetnosti – gledališče, glasba, literatura, ples, ki ohranjajo, razvijajo in nadgrajujejo naravno in kulturno dediščino ter muzejsko in galerijsko dejavnost.

Javni zavod Rokodelski center Ribnica, Muzej Ribnica, je s sklepom Vlade RS, št. 62100-1/2013/39 z dne 19. 3. 2013 pridobil pooblastilo za opravljanje državne javne službe muzejev, ki velja od 1. 1. 2013 do preklica.

V sestavo zavoda sodijo organizacijske enote:

- Rokodelstvo,
- Muzej Ribnica,
- Galerija Miklova hiša,
- Muzejska Trgovina in
- Turizem Ribnica.

OSNOVNI PODATKI:

Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost

Skrajšano: Rokodelski center Ribnica (RCR)

Naslov: Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica

Matična številka: 3824187000

Davčna številka: SI48383791

TRR: 0110 0600 8361 229

VSEBINSKO POROČILO ZA LETO 2024	5
1. UVOD	5
2. KAZALNIKI USPEŠNOSTI JAVNEGA ZAVODA	6
3. SKUPNI PROJEKTI JAVNEGA ZAVODA RCR	7
3.1 POSLANSTVO	7
3.2 FINANCIRANJE JAVNEGA ZAVODA RCR	7
3.3 SODELOVANJE Z RESORNIMI MINISTRSTVI	7
3.4 INVESTICIJE	8
3.5 KADROVSKA SHEMA	8
4. ROKODELSTVO.....	9
4.1 KAZALNIK USPEŠNOSTI	9
4.2 PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI.....	9
4.2.1 LONČARSKA ŠOLA IN PLETARSKA ŠOLA 2023/2024	9
4.2.2 MALA ŠOLA LONČARSTVA	10
4.3 OHRANJANJE PANOG SUHE ROBE – TRADICIONALNO IN SODOBNO	10
4.3.1 SKRINJA, VITRE IN MASIVEN LES	11
4.3.2 LESENA KOCKA + VITRE = IZVIRNO POHIŠTVO	11
4.3.3 NOVA LONČARSKA PRODUKCIJA	11
4.4 ROKODELSKI TABOR	11
4.5 KREATIVNI LAB RIBNICA	12
4.6 TEČAJI IN DELAVNICE	12
4.6.1 DELAVNICE ZA VRTČEVSKÉ OTROKE	12
4.6.2 TEČAJI IN DELAVNICE ZA ODRASLE	13
4.6.3 DELAVNICE IN TEČAJI ZA OTROKE	15
4.7 TEHNIŠKI DNEVI ZA OSNOVNE ŠOLE, DELAVNICE.....	16
4.8 VIRTUALNI PROJEKTI.....	17
4.9 RAZSTAVNI PROGRAM	17
4.10 PREDAVANJA ALI STROKOVNI POSVETI NA TEMO ROKODELSTVA, OBLIKOVANJA	18
4.11 PROJEKTI V SODELOVANJU Z DRUGIMI ENOTAMI ZAVODA.....	18
4.11.1 ROKODELSKA DOŽIVETJA	18
4.11.2 KULTURA IMA DOBER OKUS.....	18
4.12 DEMONSTRACIJE, VODENJE SKUPIN.....	18
4.13 SODELOVANJE Z LOKALNIMI IN DRUGIMI INSTITUCIJAMI	18
4.14 PROMOCIJA ROKODELSTVA	19
5. MUZEJ RIBNICA.....	20
5.1 KAZALNIKI USPEŠNOSTI.....	20
5.2 RAZSTAVNI PROGRAM	20

5.3	PROJEKTI	23
5.3.1	AVDIO-VIDEO DOKUMENTIRANJE NESNOVNE DEDIŠČINE-PREDSTAVITVENI FILM SLEMENA.....	23
5.3.2	PARK KULTURNIKOV II.....	24
5.4	DOGODKI IN PRIREDITVE	25
5.5	IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE V OBČINAH DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, SODRAŽICA	26
5.6	PRILAGOJENA BREZPLAČNA VODENJA ZA ŠOLARJE OBČIN, KJER MUZEJ OPRAVLJA DRŽAVNO JAVNO SLUŽBO	27
5.7	VSEBINSKA IN ADMINISTRATIVNA PODPORA MUZEJSKEMU DRUŠTVU RIBNICA	28
5.8	PROMOCIJA	28
5.8.1	SPLETNE STRANI.....	28
5.8.2	DRUŽABNA OMREŽJA	28
5.8.3	ELEKTRONSKA POŠTA IN RADIJSKE POSTAJE.....	28
5.8.4	TELEVIZIJA	29
5.8.5	TISKANI MEDIJI.....	29
5.9	REDNO SPROTNO STROKOVNO DELO	29
5.9.1	RAZISKOVANJE IN GRADIVO - STROKOVNI ČLANKI	29
5.9.2	RAZISKOVANJE VSEBIN IZ STROKOVNIH PODROČIJ	30
5.9.3	DOKUMENTIRANJE IN EVIDENTIRANJE:	30
5.9.4	KONSERVIRANJE in RESTAVRIRANJE	31
5.10	VZDRŽEVANJE MUZEJSKIH ZBIRK	31
5.10.1	DEPOJI.....	31
5.10.2	DONACIJE IN ODKUPI ZBIRK	31
5.11	STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	32
5.12	DODATNE AKTIVNOSTI	33
6.	MUZEJSKA TRGOVINA	33
6.1	KAZALNIKI USPEŠNOSTI – MUZEJSKA TRGOVINA	34
6.1.1	NAČINI PRODAJE.....	34
6.1.2	SPLETNA TRGOVINA.....	34
6.1.3	KOMISIJSKA PRODAJA	34
6.1.4	PRODAJA IZDELKOV BLAGOVNE ZNAMKE RIBRAND	34
6.2	STRUKTURA OBISKOVALCEV IN NJIHOVI INTERESI	35
6.2.1	NAJBOLJE PRODAJANI IZDELKI	35
6.3	DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA OBISK, POVPRŠEVANJE IN PRODAJO	35
6.3.1	TEMATSKÉ POSTAVITVE IZDELKOV NA PRODAJNIH POLICAH IN POSEBNE PONUDBE S POPUSTI.....	36
6.3.2	DOBAVITELJI – IZDELOVALCI.....	36
6.3.3	NOVI PRODAJNI ARTIKLI.....	36
6.4	CERTIFIKATI, ZGODBE, EMBALAŽA	36
6.5	DODATNA PONUDBA	37

6.6	OGLAŠEVANJE	37
6.7	FOTOGRAFIRANJE PRODAJNIH ARTIKLOV	37
6.8	MUZEJSKA TRGOVINA – DELOVNI ČAS	37
7.	GALERIJA MIKLOVA HIŠA	37
7.1	STROKOVNO DELO	37
7.2	DOKUMENTACIJA	37
7.3	PEDAGOŠKO ANDRAGOŠKO DELO IN PROMOCIJA	38
7.3.1	DELAVNICE	38
7.3.2	PROMOCIJA	39
7.3.3	DOGODKI ZA POPULARIZACIJO LIKOVNE DEDIŠČINE	39
7.4	RAZSTAVNI PROGRAM GALERIJE MIKLOVA HIŠA	39
7.4.1	IZ TAKE SMO SNOVI KOT SANJE / Izbor del iz Likovne zbirke Galerije Miklova hiša v dialogu s sodobno slovensko likovno produkcijo.....	39
7.4.2	ZAKLJUČNA RAZSTAVA LIKOVNO IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA LICE	41
7.4.3	EKOSANJE 2.....	42
7.4.4	RAZSTAVA INSTALACIJE SVETLOBNI OSCILATOR (AVTOR TILLEN SEPIČ)	43
7.4.5	RAZSTAVA SOLANDIUM 2063 (AVTOR NEJC TRAMPUŽ).....	43
7.4.6	RAZSTAVA IZ ZBIRKE RIKO »STANJE STVARI«	44
7.5	LIKOVNA ŠOLA LICE	45
7.6	KAZALNIKI USPEŠNOSTI	45
8.	TURIZEM RIBNICA	45
8.1	GIBANJE TURISTIČNEGA PROMETA	45
8.1.1	ŠTEVILO OBISKOVALCEV INFO TOČKE.....	45
8.1.2	ŠTEVILO NOČITEV IN PRIHODOV V OBČINI RIBNICA	46
8.1.3	ŠTEVILO OBISKOVALCEV ORGANIZIRANIH SKUPIN	47
8.1.4	SEGMENT OBISKOVALCEV ORGANIZIRANIH SKUPIN.....	47
8.2	ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA	48
8.3	PRIDOBITEV OKOLJSKEGA ZNAKA ZELENİ KLJUČ	48
8.4	ORGANIZACIJA IN IZVEDBA PRIREDITVENE KULTURNO – TURISTIČNE DEJAVNOSTI	49
8.4.1	PREŠEREN VEČER.....	49
8.4.2	SVETOVNI DAN VODNIKOV	49
8.4.3	DUATLON RIBNICA	49
8.4.4	REZ IN TRGATEV NAJSTAREJŠE TRTE.....	49
8.4.5	GREGORJEVO	49
8.4.6	VEČER ZA DAME.....	49
8.4.7	DOBRODELNO OKROG SLOVENIJE	49
8.4.8	LONČARIJA TEČE.....	50
8.4.9	VARNO IN ZABAVNO	50
8.4.10	KULTURA IMA DOBER OKUS.....	50
8.4.11	DAN MUZEJEV	50
8.4.12	DNEVI PIVA IN KULINARIKE/ŽUPANOV DAN.....	50
8.4.13	SLOVENSKA BAKLA.....	50

8.4.14	DEŽELAK JUNAK.....	50
8.4.15	DAN DRŽAVNOSTI.....	51
8.4.16	GRAJSKI VEČERI.....	51
8.4.17	POLETNI KINO.....	51
8.4.18	PRIŽIG OGLARSKE KOPE.....	51
8.4.19	KONJENIŠKI DAN.....	51
8.4.20	TRŽNI DAN V SODRAŽICI.....	51
8.4.21	SVETOVNI DAN TURIZMA.....	51
8.4.22	RIBNICA TRAIL.....	52
8.4.23	RIBNIŠKI SEJEM.....	52
8.4.24	ADVENT RIBNICA.....	52
8.5	VESELE POČITNICE ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE.....	52
8.6	ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA ZA LOKALNE TURISTIČNE VODNIKE DESTINACIJE RIBNICA.....	53
8.7	PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI.....	53
8.7.1	SEJEM ALPE ADRIA.....	53
8.7.2	DAN EVROPE.....	53
8.8	MEDIJI.....	53
8.8.1	DRUŽBENA OMREŽJA.....	54
8.9	GORSKA ELEKTRIČNA KOLESNA IN MESTNA KOLESNA RIKIKEL.....	54
8.10	PZA - POSTAJALIŠČA ZA AVTODOME.....	54
8.11	EVROPSKI PROJEKTI.....	54
8.12	ZDRUŽENJE ZGODOVINSKIH MEST.....	55
9.	KAVARNA GRAJSKI VRT.....	56
9.1	POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZAVODA.....	57

VSEBINSKO POROČILO ZA LETO 2024

1. UVOD

Letno poročilo Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost je sestavljeno iz poslovnega poročila, ki vsebuje poročilo o izvedenih aktivnostih in doseženih rezultatih, in računovodskega poročila, ki je sestavljeno iz bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov z ustreznimi sestavnimi deli in obveznimi prilogami.

V skladu z zastavljenim programom za leto 2024 smo v zavodu izvedli številne načrtovane aktivnosti. Na področju rednega dela so vse organizacijske enote Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavoda za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost vsebinsko izpolnile zastavljen program, kot je bilo predvideno v sklopu vsebinskega in finančnega programa za leto 2024, z izjemo Galerije Miklova hiša, ki je svoja vrata znova odprla v drugi polovici leta.

Z aktivno promocijo v preteklem letu se je zanimanje za našo dejavnost, ki ponuja pestre vsebine za različne ciljne skupine, precej povečalo in s tem se je povečala tudi prepoznavnost in obisk našega zavoda. Promocija je potekala preko vseh platform oglaševanja, preko radijskih in televizijskih objav, tiskanih in spletnih medijev, socialnih omrežij, elektronske pošte in udeležbah na različnih dogodkih.

Tako je v letu 2024 **Rokodelski center Ribnica in njegove organizacijske enote obiskalo skupaj 31.638 oseb, kar predstavlja 12 % več kot v preteklem letu 2023.** Po opravljeni analizi se je skupaj 12.000 obiskovalcev udeležilo organiziranih prireditev in dogodkov.

2. KAZALNIKI USPEŠNOSTI JAVNEGA ZAVODA

ROKODELSTVO	2021	2022	2023	2024
prireditve	2	4	13	20
število obiskovalcev RCR	2.436	3.880	6.560	8.850
število delavnic za odrasle in otroke	36	67	69	90
MUZEJ RIBNICA	2021	2022	2023	2024
prireditve	26	29	20	23
število obiskovalcev	4.185	10.937	10.964	11.240
število enot obdelanega gradiva	1.238	1.211	2.860	2.052
GALERIJA MIKLOVA HIŠA	2021	2022	2023	2024
število razstav	16	11	5	6
število obiskovalcev (razstave, dogodki)	1.714	4.096	2.891	3.093
število enot obdelanega gradiva	587	406	1.276	486
Število likovnih delavnic, delavnic LICE, delavnic za otroke, andragoških delavnic	43	64	96	161
MUZEJSKA TRGOVINA	2021	2022	2023	2024
število kupcev	2.448	4.204	3.938	3.802
število prodanih artiklov	9.835	14.576	16.283	16.084
promet	60.264,00	80.644,77	82.154,23	83.827,89
TURIZEM RIBNICA	2021	2022	2023	2024
število obiskov info točke - SUR	1.237	1.517	4.044	4.653
Število obiskovalcev dogodki, prireditve	/	18.100	11.100	12.000

3. SKUPNI PROJEKTI JAVNEGA ZAVODA RCR

3.1 POSLANSTVO

Poslanstvo Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost je trajna skrb za celostno ohranjanje in razvoj kulturne dediščine, ter njeno povezovanje s sodobnim ustvarjanjem, zbiranje, varovanje, dokumentiranje in preučevanje kulturne dediščine za prenos informacij javnosti o njenem pomenu nekdanj, danes in v prihodnosti, povezovanje kulturnih dejavnosti s turizmom in ostalimi panogami gospodarstva, izobraževanje in populariziranje domače in umetnostne obrti in sodobne likovne ustvarjalnosti.

Javni zavod ima osrednji sedež v Rokodelskem centru Ribnica, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica in hkrati upravlja z ribniškim gradom in grajskim kompleksom na naslovu Gallusovo nabrežje 1, 1310 Ribnica ter z galerijskimi prostori v Knjižnici Miklova hiša na naslovu Škrabčev trg 21, 1310 Ribnica. Zavod je v preteklem letu, 1.6.2024, v upravljanje tudi premični gostinski obrat Kavarna Grajski vrt, lociran na naslovu ribniškega gradu.

3.2 FINANCIRANJE JAVNEGA ZAVODA RCR

Javni zavod Rokodelski center Ribnica je v večinskem deležu financiran s strani ustanovitelja, tj., Občina Ribnica, in sofinanciran s strani Ministrstva za kulturo ter Občin Sodražica, Loški Potok in Dobropolje. Javni zavod s tržno dejavnostjo ustvarja tudi lastne prihodke, s katerimi nadgrajuje ponudbo in vsebine, ki jih ponuja obiskovalcem.

V letu 2013 sta organizacijski enoti delujoči znotraj Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica OE Muzej Ribnica in OE Galerija Miklova hiša, s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 62100-1/2013/39 pridobili pooblastilo za opravljanje državne muzejske javne službe za področje etnologije, likovne umetnosti od začetka 20. stoletja in zgodovine za območje občine Ribnica.

V letu 2015 je javni zavod po prehodnem soglasju ustanovitelja, Muzeja in galerij mesta Ljubljane, Mestne občine Ljubljana, Občine Dobropolje in Občine Sodražica, območje muzejske javne službe s področja etnologije, zgodovine in likovne umetnosti od začetka 20. stoletja, formalno razširil tudi na občini Dobropolje in Sodražica, in sicer za področje etnologije, zgodovine in likovne umetnosti od začetka 20. stoletja, ter občino Loški Potok za področje etnologije in likovne umetnosti od začetka 20. stoletja.

V letu 2024 je javni zavod na podlagi sprejeta Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva (Uradni list RS, št. 78/2023) prejel listino o nosilcu podpornega okolja s področja rokodelstva in posledično s tem redno, dvoletno (2025, 2026) financiranje v višini ene plače programskega vodje v javnem zavodu.

3.3 SODELOVANJE Z RESORNIMI MINISTRSTVI

V letu 2024 se je okrepilo tudi sodelovanje z resornimi ministrstvi, ki pokrivajo področje delovanja našega javnega zavoda; tj. Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za gospodarstvo, šport in turizem in Ministrstvo za digitalno preobrazbo. S prvim smo aktivno sodelovali na

posamičnih javnih razpisih, ki niso del financiranja po redni pogodbi in skupaj soustvarili akcijski načrt za sprejetje Nacionalne strategije za muzeje in galerije.

Z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport smo aktivno sodelovali pri predstavitvi novega Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva, objavljenega dne 19.7.2023 v Uradnem listu RS, na podlagi katerega bomo v prihodnjih dveh letih sofinancirani za področje rokodelstva. Z omenjenim ministrstvom aktivno sodelujemo tudi na področju turizma in destinacije Ribnica.

3.4 INVESTICIJE

V letu 2024 je javni zavod neposredno prevzel v upravljanje gostinski objekt v ribniškem gradu. Za nemoteno delovanje gostinskega obrata je bil izveden nakup gostinske opreme, ki je omogočal izvajanje gostinske dejavnosti. Kupili smo osnovno gostinsko infrastrukturo: vrtno mize in stole, senčila, ozvočje, pomivalni stroj, ledomat, drobni inventar in ustrezno uredili elektro infrastrukturo ter IT tehnologijo.

V javnem zavodu smo zamenjali stara, nedelujoča zasilna svetila, z novimi led zasilnimi svetili ter z ustrezno infrastrukturo uredili videonadzor na sedežu javnega zavoda.

3.5 KADROVSKA SHEMA

Javni zavod je na dan 31.12.2024 zaposloval 12 oseb (2 v upravi, 2 rokodelstvo, 3 muzej, 2 turizem, 1 trgovina, 1 galerija in 2 preko javnih del), od tega dve osebi preko programa javnih del, ki so v višini skoraj 60 % sofinancirana s strani Zavoda RS za zaposlovanje. Ena zaposlitev v trgovini se financira iz lastnih prihodkov tržne dejavnosti, Muzej Ribnica pa na podlagi podeljenega pooblastila Vlade RS izvaja javno službo in je od 1.1.2022 dalje v višini dveh plač muzejskih svetovalk sofinanciran s strani Ministrstva za kulturo.

Dva zaposlena sta v letu 2024 izpolnila pogoje za upokojitev, ena zaposlena je v drugi polovici leta 2024 nastopila s porodniškim dopustom.

Skozi celo leto v javnem zavodu izvajamo praktično izobraževanje za srednješolce in študente, v letu 2024 smo izvedli tri praktična usposabljanja. Sledili so enakemu programu, ki je vključeval spoznavanje različnih vsebin našega zavoda, različne tradicionalne rokodelske obrti, hkrati pa so imeli priložnost raziskati tudi novo tehnologijo, ki jo uporabljamo v Rokodelskem centru, kot sta laserski rezalnik in 3D tiskalnik.

4. ROKODELSTVO

4.1 KAZALNIK USPEŠNOSTI

Aktivnost	2021	2022	2023	2024
število izvedenih delavnic za otroke in odrasle	24	67	69	90
pletarska šola - število udeležencev	21 (2020/21)	10 (2021/22)	14 (2022/23)	18 (2023/24)
	10 (2021/22)	14 (2022/23)	18 (2022/23)	28 (2024/25)
lončarska šola - število udeležencev	16 (2020/21)	13 (2021/22)	15 (2022/23)	28 (preoblikovanje v posamezne tečaje)
	13 (2021/22)	14 (2022/23)	4 in posamezni lončarski tečaji namesto 1. letnika (2023/24)	
število izvedenih tečajev	3	2	8	6
mala šola lončarstva število udeležencev	7 (2020/21)	8 (2021/22)	11 (2022/23)	7 (2023/24)
	8 (2021/22)	12 (2022/23)	7 (2023/24)	15 (2024/25)

*Vsebine izvedenih delavnic in tečajev so opisani v nadaljevanju

V letu 2024 na enoti rokodelstvo izpostavljam:

- Pridobitev plakete osrednjega nosilca podpornega okolja rokodelstva,
- izvedba pletarske šole, lončarske šole in male šole lončarstva,
- izvajanje projekta Skrinja, vitre in masiven les,
- nova lončarska produkcija,
- izvedba rokodelskega tabora,
- prenova razstave (Za)kaj delaš?,
- razstava Pleteni travnik.

4.2 PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI

4.2.1 LONČARSKA ŠOLA IN PLETARSKA ŠOLA 2023/2024

Oktober 2023 smo začeli z izvajanjem pletarske šole in posameznimi lončarskimi tečaji, ki smo jih izvedli na enak način, kot je do zdaj potekala lončarska šola.

V oktobru 2023 smo začeli z izvajanjem obeh šol. V 1. letnik pletarske šole se je vpisalo 12 oseb, v 2. letniku jih je nadaljevalo 7, v 3. letniku pa 9 oseb. Ob uspešnem zaključku letnika, smo na zadnjem srečanju vsem udeležencem podelili diplome.

Pletarsko šolo je v dveh letnikih obiskovalo 18 slušateljev. V pletarski šoli so mentorirali 4 mentorji (Tomaž Horžen, Danica Benčina, Dušanka Češarek, Janko Marinč), v lončarski šoli pa 3 (Janez Bojc, Janez Pogorelec, Vid Polončič), tečaje lončarstva je v celoti izvajala Saša Miklič.

Prav tako smo v poletnih mesecih razpisali vpis v novo šolsko leto pletarske šole 2024/25, lončarsko šolo pa smo tako kot v prejšnjem letu preoblikovali v več posameznih tečajev. 1. Letnik lončarske šole pa smo že v oktobru preoblikovali v več lončarskih tečajev, v 2. letnik lončarske šole oz. nadaljevalno vreteno so se vpisali 4 slušatelji.

V začetni tečaj ročnega oblikovanja gline se je vpisalo 8 oseb. Tečaj smo izvajali v obsegu 8 obiskov z dodatnimi tremi obiski v mesecu decembru, ki je bil namenjen oblikovanju prazničnih izdelkov.

Namen obeh šol je ohranjanje tradicionalnih znanj, ki so se nekoč prenašala iz roda v rod. S pomočjo različnih tečajev ljudem približamo panoge suhe robe na ta način dobijo osnovo za nadaljnjo produkcijo izdelkov suhe robe.

- Pletarska šola: spoznavanje materialov, ki se uporabljajo pri pletarstvu, leske in vrbe, učenje izdelovanja viter, dna za košare, ročaja ter učenje pletenja košare. Nadgradnja znanja pletarstva, zahtevnejši izdelki, nadgradnja v gradivih (ličje, slama), nadgradnja v industrijsko oblikovanje.
- Lončarska šola: spoznavanje različnih vrst glin, učenje ročnega oblikovanja iz glinenih kačic, trakov in valjanih plošč. Učenje oblikovanja gline na lončarskem vretenu, nadgradnja šole tudi s tradicionalnimi mentorji, nadgradnja z industrijskim oblikovanjem.

Ves čas potekanja šol je bila potrebna koordinacija med mentorji in udeleženci, mesečni pregledi posameznih obiskov in priprava obračunov za mentorje, razpisovanje novih »modulov«, promocija na FB, radiu, preko elektronske pošte, nakup materiala in orodja potrebnega pri posameznem modulu.

4.2.2 MALA ŠOLA LONČARSTVA

Z oktobrom 2023 smo pričeli novo šolsko leto z Malo šolo lončarstva. Razpisali smo začetno skupino, kateri so se pridružili tudi otroci, ki so z lončarsko šolo začeli že leto prej. V začetni skupini je bilo 7 otrok, ki so delali pod mentorstvom Saše Miklič. Mala šola lončarstva je potekala od začetka oktobra do konca aprila 2024.

Z oktobrom 2024 pa smo ponovno začeli z novim šolskim letom. Razpisali smo začetno in nadaljevalno skupino. Začetno skupino, ki jo vodi Vesna Lavrič, je obiskovalo 8 otrok, nadaljevalno skupino, ki jo vodi Saša Miklič, pa 7 otrok.

Otroci se na delavnicah učijo različnih postopkov oblikovanja gline, tehnik okraševanja ter glaziranja.

4.3 OHRANJANJE PANOG SUHE ROBE – TRADICIONALNO IN SODOBNO

Z vključevanjem mladih k razvijanju novih produktivnih idej, vezanih na tradicionalna znanja, se stara znanja ohranjajo, izdelki revitalizirajo in preoblikujejo za sodobnega uporabnika. V letu

2024 smo nadaljevali s sodelovanjem s Šolskim centrom Ljubljana –Višja strokovna šola in z Gimnazijo in srednjo šolo Kočevje.

4.3.1 SKRINJA, VITRE IN MASIVEN LES

V oktobru 2023 smo ponovno začeli sodelovati s študenti višje strokovne šole (ŠCLJ-VSS) – smer oblikovanje materialov-les, pod mentorstvom prof. dr. Žive Deu, ter z dijaki Gimnazije in srednje šole Kočevje – mizarji, pod mentorstvom Janka Marinča.

Na prvem srečanju v Rokodelskem centru so se študenti in dijaki v naši delavnici spoznali s pletarji in mojstrovino izdelave leskove vitre. V šolskem letu 2023/24 so imeli študenti nalogo narisati skrinjo, ki vključuje tradicionalni preplet z vitro. Tudi tokrat smo k sodelovanju povabili Gimnazijo in srednjo šolo Kočevje, kjer naj bi načrti študentov v njihovi delavnici dobili fizično obliko.

Po prvem srečanju, kjer so se študenti in dijaki seznanili z delom pletarjev in izdelavo leskove vitre, so se na višji šoli za oblikovanje odločili, da bodo čim več izdelali sami v svoji delavnici. Pri tem jim je pomagala naša pletarka Dušanka Češarek, ki je večini študentov pripravila leskove vitre in začela s prepletanjem. Gre za pomemben proces, ki je omogočil študentom, da so boljše razumeli pot od načrta do končnega izdelka. Kot zaključek projekta smo 10. junija v Rokodelskem centru odprli razstavo, kjer je bil predstavljen celoten projekt, vključno z vsemi načrti študentov in realiziranimi kosi pohištva, v katerih se leskova vitra prepleta v masivnem lesu.

Pred odprtjem razstave smo enega izmed izdelkov prijaviли tudi na razstavo Čar lesa, ki je potekala v Cankarjevem domu, kjer je bil izbran in razstavljen.

4.3.2 LESENA KOCKA + VITRE = IZVIRNO POHIŠTVO

V šolskem letu 2024/25 smo začeli s projektom sodelovanja med študenti ŠCLJ-VSS in dijaki Srednje šole Kočevje. Na prvem srečanju, ki je potekalo novembra v Rokodelskem centru, so se študenti in dijaki v naši delavnici spoznali s pletarji ter mojstrovino izdelave leskove vitre. V šolskem letu 2024/25 bodo študenti imeli nalogo narisati kos pohištva v obliki kocke, ki vključuje tradicionalni preplet z vitro. Pregled načrtov, izvedbeni del in postavitve razstave bodo predvideni za leto 2025.

4.3.3 NOVA LONČARSKA PRODUKCIJA

V letu 2024 smo v sodelovanju z oblikovalcem Vidom Polončičem in lončarjem Janezom Pogorelcem v trgovino uvedli novo lončarsko produkcijo, ki smo jo razvili v okviru EU projekta Rokodelski Digi Lab. Gre za družino lončarskih izdelkov, izdelanih iz gline, nabrane ob kočevskem jezeru. Celotno kolekcijo smo poimenovali Valovita. Za izbrane izdelke pa smo oblikovali tudi posebno embalažo z ovojno pasico.

4.4 ROKODELSKI TABOR

Med 5. in 7. avgustom 2024 je v Ribnici potekal že tretji Rokodelski tabor, namenjen mladim med 12. in 17. letom. Zavedamo se, da je prenos znanja na mlajše generacije ključnega pomena za ohranjanje in razvoj rokodelstva, zato smo ustvarili prostor, kjer so se mladi lahko v sproščenem in ustvarjalnem vzdušju pod mentorstvom strokovnjakov in mojstrov rokodelstva podali v svet tradicionalnih obrti.

Tabor je bil zasnovan tako, da je mladim, ki jih zanima les ali se že ukvarjajo z njegovo obdelavo, ponudil priložnost za pridobitev praktičnih izkušenj izven šolskega sistema. Povezovanje vsebin je omogočilo, da so spoznali tako tradicionalne tehnike kot sodobne načine dela, pri čemer je bil poudarek na uporabi tradicionalnih metod obdelave lesa.

Prvi dan so udeleženci obiskali Rokodelski center, kjer so spoznali ribniško rokodelstvo, si ogledali razstave in nato preizkusili pletarstvo ter delo na lončarskem vretenu. Po zaključku delavnic so se z e-kolesi odpravili na ogled Ribnice in njene okolice. V naslednjih dveh dneh so se aktivnosti preselile v Sajevec k posodarju Francu Jakliču, kjer so se udeleženci spoznali s tradicionalno obdelavo lesa in izdelali vsak svoj škafec. Rokodelski tabor je potekal tri dni (z dvema nočitvama) in je obsegal tudi čas za sproščeno igro, druženje ter spoznavanje kraja in drugih zabavnih aktivnosti.

Tabor je bil del Slovenskega rokodelskega tabora 2024, ki poteka med poletnimi počitnicami na osmih lokacijah po Sloveniji, v organizaciji regijskih rokodelskih centrov, članov Konzorcija rokodelskih centrov Slovenije. Vse vsebine so bile v celoti financirane s strani Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, kar je omogočilo brezplačno udeležbo mladim.

Za ohranjanje in razvoj rokodelstva je ključen prenos znanj na mlajše generacije. Tradicionalna znanja in pristopi so neskončen vir navdiha in iskanja rešitev za sodobne izzive in sodobno ustvarjalnost. V sproščenem in ustvarjalnem vzdušju mladim omogočimo prostor, v katerem spoznavajo svet rokodelstva pod mentorstvom izjemnih strokovnjakov in mojstrov svojih poklicev.

4.5 KREATIVNI LAB RIBNICA

V letu 2024 smo na projektu Kreativni Lab Ribnica skozi vse leto izvedli različne delavnice, vezane na uporabo sodobne tehnologije, namenjene mladim in otrokom. Odziv obiskovalcev je bil dober, prav tako je bila organizacija delavnic bistveno boljše izvedena kot v preteklosti, saj je projektni sodelavec ves čas prisoten na lokaciji, kjer se izvaja projekt. Z izvedbo zaposlitve se je vzpostavila tudi redna komunikacija in redna skrb za tehnično opremo.

Aktivnosti vezane na uporabo novih tehnologij:

- razvoj dveh novih delavnic (šatulja z mozaikom, šatulja iz obodov),
- Izvajanje delavnic, vezanih na uporabo laserskega rezalnika in 3D tiskalnika,
- Usposabljanje na laserskem rezalniku,
- mentoriranje dveh dijakov,
- lasersko graviranje in razrez za zavod in zunanje naročnike,
- delo na 3D tiskalniku za zavod in zunanje naročnike.

4.6 TEČAJI IN DELAVNICE

4.6.1 DELAVNICE ZA VRTČEVSKÉ OTROKE

V letu 2024 so nas obiskale skupine otrok iz Vrta Ribnica (9 skupin) in skupini iz Vrta Sodražica. Za vrtčevske otroke imamo oblikovan poseben program, prilagojen najmlajšim, ki vključuje različne aktivnosti. Najpogosteje so se odločili za Zgodbo o leski ali lončarske

delavnice – Mali lončar. V letu 2024 je naš Rokodelski center obiskalo približno 300 otrok iz vrtcev

4.6.2 TEČAJI IN DELAVNICE ZA ODRASLE

➤ ZAČETNI TEČAJ OBLIKOVANJA GLINE NA LONČARSKEM VRETENU

Tečaj smo izvedli v obsegu 8 obiskov – 16 ur pod mentorstvom Saše Miklič. Tema tečaja je bila osnove učenja oblikovanja gline na lončarskem vretenu. Tečaja se je udeležilo 7 odraslih.

➤ MAKROME TEČAJI (2x)

V mesecu januarju smo začeli z izvajanjem začetnega tečaja makrame in nadaljevalnim tečajem makrame. Oba tečaja sta potekala pod mentorstvom Jane Koteska, v obsegu 5 obiskov -10 ur. Obeh tečajev so se udeležile po 3 osebe.

➤ DELAVNICA IZDELOVANJA MAKROME VELIKONOČNEGA VENČKA

V mesecu marcu smo izvedli delavnico izdelovanja velikonočnega makrame venčka, pod mentorstvom Jane Koteska. Delavnice se je udeležilo 14 oseb.

➤ VELIKONOČNA DELAVNICA PLETENJE PEHARJA

Delavnica se je izvedla marca, v dveh obiskih, pod mentorstvom pletarke Danice Benčina. Delavnice se je udeležilo 7 oseb.

➤ ROKODELSKO LIKOVNA DELAVNICA CVETLIČNI LONCI

V sodelovanju z Galerijo Miklova hiša smo v aprilu izvedli delavnico Cvetlični lonci, ki je potekala v dveh obiskih. Na prvi delavnici so si udeleženci pod mentorstvom lončarke Saše Miklič izdelali cvetlične lonce iz gline. Na drugi delavnici pa so si pod mentorstvom akad. slikarke Karmen Bajec cvetlične lonce poslikali.

➤ SPOMLADANSKA DELAVNICA IZDELAVE MILA PO HLADNEM POSTOPKU

V mesecu aprilu smo izvedli delavnico izdelave mila po hladnem postopku, pod mentorstvom Danice Borštnik. Delavnice se je udeležilo 11 oseb.

➤ SPOMLADANSKA DELAVNICA IZDELAVE NARAVNIH PILINGOV IN MASK ZA OBRAZ

V mesecu maju smo izvedli delavnico Izdelave naravnih pilingov in mask za obraz, pod mentorstvom Danice Borštnik. Delavnice se je udeležilo 11 oseb.

➤ DELAVNICA MAKROME MAVRICA

V aprilu smo pod mentorstvom Jane Koteska izvedli delavnico makrame mavrica. Delavnice se je udeležilo 10 oseb.

➤ SPOMLADANSKA DELAVNICA MAKROME NA LESENEM OBROČU

V mesecu maju smo pod mentorstvom Jane Koteska izvedli delavnico makrame na lesenem obroču. Delavnice se je udeležilo 10 oseb.

➤ PLETARSKA DELAVNICA NA SLOVENSKEM ROKODELSKEM FESTIVALU

V sklopu slovenskega rokodelskega festivala, ki se je odvijal 2. junija v parku pri Brdu smo izvedli 1 pletarsko delavnico za odrasle. Pod mentorstvom Mateja Muhiča se je delavnic udeležilo 12 odraslih.

➤ PLETARSKA DELAVNICA ZA POLETNO MUZEJSKO NOČ

Na Poletno muzejsko noč smo organizirali odprto (brezplačno) pletarsko delavnico. Pod mentorstvom Dušanke Češarek, so se delavnice udeležile 3 osebe.

➤ PLETARSKA DELAVNICA PRI FRANCETOVI JAMI OB PRIŽIGU KOPE

Na povabilo Francetove jame, smo na njihovem dogodku ob Prižigu kope, v naravi predstavili rokodelsko panogo –pletarstvo in izvedli pletarsko delavnico.

➤ TERENSKÉ VAJE ZA ŠTUDENTE ETNOLOGIJE

V mesecu marcu so bili pri nas na terenskih vajah študenti 1.letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo iz Filozofske fakultete. Prvi dan so spoznavali delovanje in vsebine Rokodelskega centra in muzeja. Jana Koteska jim je predstavila izdelovanje makramejev, Nikolaj Miklič rokodelsko panogo pletarstvo, Janez Govže - Gov-Wood. pa jim je razkazal delavnico izdelovanja suhe robe.

Naslednji dan smo se skupaj odpravili v delavnico posodarja, Franca Jakliča, kjer jim je razkazal svojo delavnico in jim predstavil panogo- posodarstvo. Na koncu so zopet obiskali Rokodelski center, kjer so se še sami preizkusili v pletenju košar. Terenske vaje so potekale dva dni, študenti so spali na Turistični kmetiji Oblak na Riglju.

➤ CRAFTING SLOVENIA TOURS

V mesecu maju smo gostili udeležence Crafting Slovenia tours, ki so se iz Avstralije podali na 12-dnevno rokodelsko popotovanje po Sloveniji. Njihova prva postojanka je bila Ribnica in naš Rokodelski center, kjer so imeli delavnico pletenja košar, nato pa so se odpravili še h Francu Jakliču, ki jim je predstavil posodarsko obrt.

➤ LONČARSKA DELAVNICA NA DOGODKU KOČEVJE SE PREBUJA

Na povabilo KLUKŠ- klub kočevskih študentov, smo na njihovem dogodku, v mesecu juniju izvedli lončarsko delavnico. Delavnico je izvajala Vesna Lavrič.

➤ DELAVNICE-TEAMBUILDING

V mesecu juniju smo izvedli dva teambuildinga in vsi udeleženci so se lahko preizkusili v pletarski in lončarki delavnici.

➤ TEČAJ ROČNEGA OBLIKOVANJA GLINE

Tečaj smo v mesecu oktobru razpisali namesto vpisa v 1. letnik lončarske šole. Tečaj je pod mentorstvom Saše Miklič potekal v obsegu 8 obiskov (oktober- november). V mesecu decembru pa smo razpisali še 3 dodatne termine –ročno oblikovanje prazničnih izdelkov. Tečaj ročnega oblikovanja gline je obiskovalo 8 oseb, za nadaljevanje v decembru pa se je odločilo 6 oseb.

➤ JESENSKA DELAVNICA IZDELOVANJA NARAVNIH MAZIL ZA USTNICE

V mesecu oktobru smo pod mentorstvom Danice Borštnik izvedli delavnico izdelovanja naravnih mazil za ustnice. Delavnice se je udeležilo 11 oseb.

➤ DELAVNICA MINI MAKROME (2x)

V mesecu oktobru smo pod mentorstvom Jane Koteska izvedli makrame delavnico za začetnike. Zaradi velikega zanimanja smo delavnico izvedli 2x. V prvi skupino smo sprejeli 7 oseb, v drugo pa 6.

➤ **INDIVIDUALNA LONČARSKA DELAVNICA**

Vse več je tudi povpraševanja po individualnih delavnicah, ki so vezane na darilne bone za izobraževalna vsebine, ki jih kupijo v Rokodelskem centru. V mesecu oktobru smo tako pod mentorstvom Vesne Lavrič izvedli individualno 3-urno delavnico za par.

➤ **DELAVNICA MAKRAME POGRINJEK**

V mesecu oktobru smo pod mentorstvom Jane Koteska izvedli delavnico izdelovanja makrame pogrinjka. Delavnice se je udeležilo 5 oseb.

➤ **JESENSKA DELAVNICA IZDELOVANJA NARAVNIH MIL**

V mesecu oktobru smo pod mentorstvom Danice Borštnik ponovno izvedli delavnico izdelovanja naravnih mil. Delavnice se je udeležilo 6 oseb.

➤ **ZAČETNI TEČAJ OBLIKOVANJA GLINE NA LONČARSKEM VRETENU**

V mesecu novembru smo razpisali začetni tečaj oblikovanja gline na lončarskem vretenu, v obsegu 4 obiskov, pod mentorstvom lončarja Janeza Bojca. Pri tečaju smo omejeni na 7 oseb, zaradi števila lončarskih vreten.

➤ **DELAVNICA IZDELOVANJA MAKRAME VENČKA (2x)**

V mesecu novembru smo razpisali delavnico izdelovanja makrame venčkov. Zaradi zelo velikega zanimanja, smo delavnico izvedli 2x. Pod mentorstvom Jane Koteska se je dveh delavnic skupaj udeležilo 37 oseb.

➤ **DELAVNICA IZDELOVANJA GLINENE SMREČICE NA LONČARSKEM VRETENU**

V prazničnem decembru smo izvedli dvakratno delavnico izdelovanja glinene smrečice na lončarskem vretenu, ki je potekala pod mentorstvom lončarja Janeza Pogorelca. Delavnice so se udeležile 3 osebe.

4.6.3 DELAVNICE IN TEČAJI ZA OTROKE

Skozi celo leto organiziramo različne delavnice za otroke, ki so vezane na praznike in čas počitnic:

➤ **DELAVNICA ŠATULJICA Z MOZAIKOM**

Delavnico smo razpisali v dveh terminih. Prvi termin je bil namenjen barvanju posameznih lesenih delov, ki smo jih že pred tem narezali na laserski rezalnik. Drugi del pa je bil namenjen sestavljanju v celoto. To je bila tudi delavnica, ki je bila v tem letošnjem letu na novo zasnovana in smo jo začeli ponujati tudi za izvedbo tehniških dni.

➤ **PUSTNA DELAVNICA-IZDELAVA PUSTNIH MASK**

Izvedli smo delavnico izdelave pustnih mask. Otroci so dobili vnaprej pripravljene posamezne dele, narezane na laserski rezalnik, ki so jih potem skupaj sestavili in pobarvali po svoji domišljiji.

➤ **DELAVNICA IZDELOVANJA GREGORČKOV**

Skupaj smo izdelali različne ladjice. Po izvedeni delavnici smo se odpravili do Bistrice, kjer smo jih skupaj spustili po Bistrici. V sodelovanju z Ribiško družino Ribnica smo gregorčke iz Bistrice tudi pobrali.

➤ DELAVNICE V ČASU ZIMSKIH POČITNIC

V času zimskih počitnic smo razpisali različne delavnice za otroke, na katerih smo sodelovale vse enote zavoda. Na enoti rokodelstvo smo izvedli tri delavnice: 2 lončarski (ročno oblikovanje gline in oblikovanje gline na lončarskem vretenu), ter delavnico, ki smo jo izvedli v sodelovanju z galerijo Miklova hiša - šatulja super junakov. Na delavnici so otroci spoznali panogo obodarstvo in laserski razrez.

➤ BLATNI TORKI V JUNIJU

V juniju smo razpisali lončarske delavnice za otroke – Blatni torki za otroke. Izvedli smo tri torkova srečanja (Oblikovanje gline v tehniki ščipanja, izdelovanje glinenega škrata in igra na vretenu). Delavnic se je udeležilo 5 otrok.

➤ DELAVNICE ZA KROMPIRJEVE POČITNICE

V času krompirjevih počitnic smo si med enotami razdelili posamezne dneve za izvedbo. Na enoti rokodelstvo smo za otroke izvedli lončarsko delavnico, kjer so otroci pod mentorstvom Vesne Lavrič izdelovali glinene jesenske pladnje (pladnji v obliki drevesnih listov).

➤ DELAVNICA ZA NOČ ČAROVNIC –IZDELAJ SI SVOJO BUČNO SVETILKO

V sklopu programa Strašno čaroven dan, smo pod mentorstvom Mateja Muhiča izvedli delavnico, kjer so si otroci iz posameznih vezanih plošč, sestavili svetilko v obliki buče in jo tudi pobarvali.

➤ DELAVNICA IZDELOVANJA MAKROME VENČKA

V mesecu decembru smo pod mentorstvom Jane Koteska izvedli delavnico izdelovanja prazničnega makrame venčka. Na delavnici je bilo 7 otrok.

➤ DELAVNICA IZDELOVANJA NOVOLETNIH OKRASKOV Z LASERSKIM REZALNIKOM

V mesecu decembru smo izvedli praznično delavnico izdelovanja novoletnih okraskov s pomočjo laserja. Delavnico je izvajal Matej Muhič, udeležili pa so se je trije otroci.

4.7 TEHNIŠKI DNEVI ZA OSNOVNE ŠOLE, DELAVNICE

Osnovne šole iz vse Slovenije nas redno obiskujejo in pri nas izvajajo tehniški dan. Učenci se pod vodstvom mojstra rokodelca preizkusijo v eni izmed rokodelskih delavnic, nato si ogledajo razstave v Rokodelskem centru in obiskujejo muzejske zbirke v Muzeju Ribnica. V letu 2024 smo pri večini skupin vključili tudi ogled z VR očali, kar je dodatno popestrilo izkušnjo.

Skupaj smo izvedli 39 tehniških dni, v katerih je sodelovalo približno 1.650 otrok. Med obiskovalci so bili učenci iz različnih osnovnih šol, med njimi tudi OŠ Ribnica (vsi 2., 3. in 4. razredi), OŠ Bohinjska Bistrica, OŠ Ob Rinži (3x), OŠ Venclja Perka, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, OŠ Stična (3x), OŠ Fara, OŠ Dobropolje, OŠ Olge Meglič Ptuj, OŠ Vavta vas, OŠ Otočec, OŠ Loški Potok, OŠ dr. Vita Kraigherja, OŠ Grm Novo mesto, Gimnazija Erudio, OŠ Škofljica, OŠ Vič, OŠ Ljubo Šercer, OŠ Ketteja in Murna, OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas, OŠ Dobropolje, OŠ Nove Jarše ...

Tako kot vsako leto so nas obiskali tudi učenci 5. razredov OŠ Ribnica, ki so celo dopoldne krožili med različnimi enotami zavoda. Enota Rokodelstvo je pripravila demonstracije v delavnici in ogled filma z virtualnimi očali. Prav tako smo OŠ Ribnica v novembru pomagali pri izvedbi kulturnega dne, kjer smo izvedli tri delavnice: dve na šoli (Matej Muhič – pletenje

košaric, Lončarstvo Boje – izdelovanje glinenih piščali) in eno v Rokodelskem centru (Vesna Lavrič – oblikovanje gline na lončarskem vretenu).

4.8 VIRTUALNI PROJEKTI

Virtualna očala, ki jih imamo že od leta 2019, so vsako leto bolj zanimiva, predvsem za otroke, kot tudi za starejše, saj gre za novo tehnologijo in drugačno dožemanje sveta. Skozi virtualna očala jih popeljemo v gozd, kjer so v družbi rokodelca, ki izbira drevo za posek, potem se preselimo v rokodelsko delavnico K posodarju Francu Jakliču, kjer smo prisotni kot kos lesa, ki ga rokodelce obdeluje; na koncu pa gremo še v delavnico v Jelovcu, kjer se suha roba izdeluje strojno in smo tudi tam kos lesa iz katerega na koncu nastane lesen valjar. Za konec predvajamo še film, kjer se znajdejo v gozdu z medvedjo družino. Preko aplikacije, ki jo imamo na telefonu, lahko enako vsebino, istočasno predvajamo desetim obiskovalcem.

V letu 2024 smo skozi ta proces z desetimi očali odvodili veliko vrtčevskih skupin, šolskih skupin, ki pridejo na tehniški dan, dve skupini za Tretje življenjsko obdobje, uporabnike VDC in posameznike, ki si želijo vstopiti v virtualni svet.

4.9 RAZSTAVNI PROGRAM

➤ RAZSTAVA SKRINJA, VITRE IN MASIVEN LES

Zadnja faza projekta, opisanega projekta Skrinja, Vitre in Masiven Les, je bila postavitve razstave, kjer so bili predstavljeni narejeni izdelki, njihovi načrti in panoji, na katerih je bil opisan celoten projekt. Razstavo smo odprli 10. junija v prostoru Inspo, ob tem pa smo na razstavi podelili tudi priznanja Zlata vitra najboljšim izbranim študentom.

➤ RAZSTAVA (ZA)KAJ DELAŠ?

V mesecu juniju smo ponovno pozvali javnost k sodelovanju na razstavi *Za)kaj delaš?*. Odziv je bil odličen, kar nam je omogočilo, da smo pridobili nove rokodelce in ustvarjalce, kot so Tomaž Hartman, Petra Draškovič Pelc, Matej Kodrič in drugi, ki so na razstavi že sodelovali, pa so tokrat predstavili nove produkte. Ob tem smo na prenovljeno razstavo vključili tudi predmete, ki smo jih v prejšnjih letih ustvarili v sodelovanju s študenti ŠCLJ-VSS ter Gimnazijo in srednjo šolo Kočevje, med katerimi so bili kosi pohištva s prepletom vitre. Na razstavo smo dodali tudi nove nosilce za tablične računalnike.

➤ RAZSTAVA PLETENI TRAVNIK

Sredi novembra smo odprli razstavo Pleteni travnik, na kateri smo predstavili pletene luči, nastale v sodelovanju arhitektke Jasne Kralj Pavlovec ter rokodelcev Dušanke in Franca Češarka. Razstava je bila osredotočena na povezovanje tradicionalnih rokodelskih tehnik z modernim oblikovanjem in je ponujala vpogled v sodobne interpretacije tradicionalnih obrti.

Pleteni travnik ni bil zgolj prikaz estetskih predmetov, temveč tudi priložnost za razmislek o pomenu ohranjanja in prenosa tradicionalnih veščin v današnji čas. V svetu, kjer se vse bolj iščejo trajnostne in funkcionalne rešitve, takšni projekti ponujajo odgovore na vprašanje, kako v sodobnem oblikovanju povezati preteklost in prihodnost. Razstava je bila na ogled do konca januarja 2025.

4.10 PREDAVANJA ALI STROKOVNI POSVETI NA TEMO ROKODELSTVA, OBLIKOVANJA

V sklopu posameznih razstav organiziramo tudi posvete ali predavanja na temo rokodelstva, oblikovanja. Letos smo v mesecu marcu organizirali predstavitev knjige Sadne rastline – rez, sajenje in gojitvene oblike. Knjigo je predstavil avtor Marko Babnik.

Udeležili smo se okrogle mize v Brežicah ob zaključku gostujoče razstave Trienale rokodelstva; okrogle mize v MAO, z naslovom Prihodnost rokodelstva in njegovo povezovanje z oblikovanjem in okrogle mize, v sklopu Slovenskega rokodelskega festivala, na temo izvajanja novega Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva.

4.11 PROJEKTI V SODELOVANJU Z DRUGIMI ENOTAMI ZAVODA

4.11.1 ROKODELSKA DOŽIVETJA

Rokodelska doživetja so projekt, ki ga z leta v leto nadgrajujemo z željo ohranjanja rokodelstva in promociji le tega v domačem in tujem okolju. V mesecu juliju in avgustu smo ponovno pripravili več rokodelskih doživetij z različnimi rokodelci. Doživetja so potekala v delavnicah pri rokodelcih in v delavnici Rokodelskega centra. Na doživetja se lahko prijavil kdorkoli, en dan pred samim doživetjem. Z urniki rokodelskih doživetij smo poskusili pokriti čim več različnih terminov, ki ustrezajo dnevnim turistom ali turistom, ki pridejo v Ribnico za več dni.

4.11.2 KULTURA IMA DOBER OKUS

Pomembno aktivnost, povezano s popularizacijo lokalne dediščine predstavlja kulturno-kulinaričen dogodek z naslovom Kultura ima dober okus, ki smo ga izvedli 6.junija, v sodelovanju z vsemi enotami zavoda. Preizkusiti smo želeli nove in drugačne načine interpretiranja kulturnih vsebin ter pri tem izstopiti iz ustaljenih in klasičnih okvirov muzejskega dela. Priložnost smo poiskali v kulinariki skozi katero smo interpretirali kulturne vsebine, ki se odvijajo v Rokodelskem centru. K sodelovanju smo povabili štiri lokalne kuharje, ki so navdih za zasnovo in pripravo jedi iskali v galerijskih, muzejskih, rokodelskih in turističnih vsebinah in na ta način kulturnim vsebinam dodali novo dimenzijo - okus. Na enoti rokodelstvo smo letos kot vsebino za navdih izbrali leseno žlico. Temu izdelku sta okus dodala kuharja iz kuharskega tandema EatMe.

4.12 DEMONSTRACIJE, VODENJE SKUPIN

- Aktivno sodelujemo z rokodelci iz suhorobarskega območja, ki so pripravljene v Rokodelskem centru in v svoji domači delavnici izvajati demonstracije,
- Aktivno izvajamo vodenja obiskovalcev po razstavah in na VR očalih,
- Aktivno pridobivamo nove rokodelce za občasno delo v delavnicah (v demonstracije je trenutno vključenih 17 rokodelcev - 5 lončarjev in 16 pletarjev)

4.13 SODELOVANJE Z LOKALNIMI IN DRUGIMI INSTITUCIJAMI

- Povezovanje s centri DUO –Konzorcij Rokodelskih centrov
- Povezovanje z Višjo šolo za oblikovanje (Ljubljana)
- Povezovanje s Srednjo šolo Kočevje (izvajanje prakse, povabilo k sodelovanju v projektu z Višjo šolo za oblikovanje, izvajanje OIV na delavnicah uporabe sodobnih tehnologij-projekt Kreativni Lab Ribnica)
- Povezovanje s Fakulteto za dizajn
- Povezovanje s Fakulteto za arhitekturo
- Povezovanje z OŠ Ribnica in Vrtcem Ribnica

- Povezovanje z VDC Ribnica
- Povezovanje s Podjetniškim inkubatorjem Kočevje
- Povezovanje z Rokodelski zadrugo In Situ iz Sodražice

4.14 PROMOCIJA ROKODELSTVA

Za večjo prepoznavnost se Rokodelski center Ribnica oglašuje v lokalnem in tudi v slovenskem okolju preko tiskanih in spletnih medijev, radija in televizije, spletne strani, FB kanala RCR in udeležbe na sejmih.

Promocija rokodelstva je v letu 2024 potekala preko:

- spletne strani, obiskanost spletne strani
- družbenega omrežja facebook
- lokalnega glasila Rešeto
- radijske postaje Radio 1 in Radio Univox in

V SKLOPU RAZLIČNIH PRIREDITEV:

- Sejem Alpe Adria

V mesecu januarju so se sejma udeležili različni rokodelci, ki so s prikazovanjem svojih obrti obiskovalcem predstavili bogato tradicijo ribniškega rokodelstva.

- Slovenski rokodelski festival

Na Slovenskem rokodelskem festivalu, ki je potekal 2. junija v parku Brdo, so trije ribniški rokodelci – Lončarstvo Bojc, Dušanka Češarek in Franc Jaklič – sodelovali na naše povabilo. Festival je bil odlična priložnost za predstavitev rokodelskih veščin in obrti, saj so obiskovalci lahko spoznali različne tehnike in ustvarjalce. Hkrati smo na festivalu izvajali tudi pletarsko delavnico. Poleg tega smo na dogodku prejeli plaketo, saj smo bili na javnem pozivu Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (MGTS) izbrani kot nosilci podpornega okolja rokodelstva. To priznanje je potrditev našega truda pri ohranjanju, razvoju in promociji rokodelskih tradicij ter je spodbuda za nadaljnje delo na tem področju.

- Dan Evrope v Novi Gorici

Predstavitev EU projektov na dogodku Dan Evrope v Novi Gorici: predstavili smo 3 projekte Interaktivni turizem za vse, Ribniško lončarstvo. Včeraj. Danes. Jutri in projekt Skupaj smo lahko turizem –ITP rokodelstvo.

- Dogodek v Planini

Predstavitev dveh rokodelskih obrti (pletarstvo in lončarstvo). Dogodka sta se udeležila Janko Marinč in Janez Bojc.

- Tržni dan v Sodražici

Na Tržnem dnevu v Sodražici smo izvedli pletarsko delavnico, ki jo je vodila Dušanka Češarek, ter predstavili vsebine Rokodelskega centra Ribnica, kjer smo obiskovalcem prikazali različne dejavnosti in celotno ponudbo zavoda.

- Ribniški semenj

Prvo nedeljo v septembru smo v sodelovanju s Turističnim društvom Ribnica pripravili Ribniški semenje. Na našem dvorišču so se predstavili rokodelci, obiskovalci pa so lahko sodelovali v delavnicah, kjer smo prikazali pletarsko in lončarsko šolo ter delo z 3D tiskalniki.

➤ MOS Celje

Septembra smo se na pobudo financerja MGTSŠ predstavili skupaj z drugimi Rokodelskimi centri, ki smo združeni v konzorcij. Naši predstavitvi smo namenili prvi dan, kjer smo obiskovalcem prikazali pletarstvo in omogočili izkušnjo z VR očali.

➤ Mednarodna konferenca o geografskih označbah in kolektivnih znamkah v Brdu pri Kranju

V Kongresnem centru Brdo smo se predstavili na Mednarodni konferenci o geografskih označbah in kolektivnih znamkah na področju gastronomije in turizma, z naslovom: Geografske označbe in kolektivne znamke: Tradicija, kakovost in identiteta za trajnostno konkurenčnost. Z geografsko označbo Ribniška suha roba se je predstavljala posodar Franc Jaklič.

➤ Predstavitev rokodelskih obrti za Slovenski kulturni praznik (8. februar), Poletno muzejsko noč (15. junij). Ta veseli dan kulture (3. december)

Za dogodke, ki jih pripravljamo znotraj zavoda, so v delavnici vedno prisotni rokodelci (pletarji in lončarji), ki predstavljajo ti dve rokodelski obrti.

➤ Ruma (Srbija)

Predstavitev pletarstva in lončarstva v Rumi ob odprtju muzejske razstave o krošnjarstvu (junij).

➤ Subotica (Srbija)

Predstavitev pletarstva in lončarstva v Subotici ob odprtju muzejske razstave o krošnjarstvu (december).

➤ Alicante (Španija)

Priprava teksta in izbor izdelkov za razstavo o geografskih označbah v Alicante v Španiji.

5. MUZEJ RIBNICA

5.1 KAZALNIKI USPEŠNOSTI

MUZEJ RIBNICA	2022	2023	2024
PIREDITVE	29	20	23
ŠTEVILO OBISKOVALCEV	10.937	10.964	11.240
ŠTEVILO ENOT OBDELANEGA GRADIVA	1.211	2.860	2.052

5.2 RAZSTAVNI PROGRAM

➤ LJUDSKI SLIKAR JOŽE LEVIN

Koordinator: Polona Rigler Grm

Avtorji: Polona Rigler Grm, Rudi Adamič, Olga Levin, Majda Lušin, Dominika Lušin, Monika Lušin, Majda Lušin ml.

Gostovanje razstave v Dolu pri Ljubljani : 17.3.2024 do 14.4.2024

Leta 2022 je minilo 110 let od rojstva naivnega slikarja Jožeta Levina (1912 – 1988), ki je pustil velik opus slikarskih del, spominskih krožnikov, šatulji, rezbarskih del in pustil velik pečat v

severnem delu Ribniške doline - Slemenih in v Dolu pri Ljubljani, kjer je bil rojen in z družino živel do leta 1962, potem pa so se preselil v Slemena, naselje Hojče, kjer je tudi umrl.

Na razstavi v Dolu smo v uvodnem delu, poleg panojev predstavil spominske slike, namenjene družini ter sliki z upodobitvijo domačije, v kateri je mozaično upodobil elemente iz krajev, v katerih je živel. Na centralni steni v večjem paviljonu so slike, reflektirale njegovo osebnost. V središču je bil motiv sv. Družine, saj mu je družina predstavljala najvišjo vrednoto, sam pa se je velikokrat poistovetil s svetim Jožefom, ki kot obrtnik skrbi za dobrobit družine. V tem sklopu je bila tudi slika Spomini na Nürenberg, kjer je upodobljena cerkev, ki jo je videl iz celice taborišča. Kot nasprotje mračnemu tonu Spominov iz Nürenberga je bila predstavljena slika z jesenskim motivom, Ovce v naravi, saj mu je opazovanje in upodabljanje narave prinašalo veliko veselje, najbolj pa je užival v barvah jesenskega listja. Tu sta bili predstavljeni tudi sliki z upodobitvami Jezusa: Jezus med apostoli in Jezus dobri pastir. Jože je bil osebno veren človek, med njegovimi upodobitvami verskih motivov pa so upodobitve Jezusa posebej pogoste. Sledile so upodobitve žanrskih motivov v kombinaciji s krajino, kjer je bilo posebej izpostavljeno upodabljanje različnih letnih časov in delov dneva. Žanrski motivi in tihožitja se pogosto pojavljajo tudi na lesenih krožnikih, ki so poslikani ali obdelani s tehniko ožiganja. V manjšem paviljonu so bile predstavljene vedute, nekaj verskih motivov, lovski motivi ter upodobitev letnih časov. Od rezbarskih del je bil na razstavo vključen samo križ za Bogkov kot, ker se večina rezbarskih del žal ni ohranila.

➤ RIBNIŠKO KROŠNJARSTVO IN ROKODELSTVO

Koordinator: Polona Rigler Grm

Avtorice: Polona Rigler Grm, mag. Marina Gradišnik in Vasja Zidar

Gostovanje: Ruma, Novi Sad, Subotica

Društvo Slovencev Emona iz Rume, Kredarica iz Novega Sada in Triglav iz Subotice so gostoljubno odprla vrata Muzeju Ribnica za gostovanje razstave o krošnjarstvu, z naslovom Križem svajt so se podalə pa sujo ruobo ponujalə, pregled ribniškega krošnjarjenja od patenta 1492 do danes. Zato je posebej zaslužno učiteljica slovenskega jezika pri vseh društvih Slovencev v Vojvodini in koordinatorica stikov za gostovanje razstave v vojvodinskih mestih, Rut Zlobec. Razstava v Rumi je bila slavnostno odprta, 18.junija, v Novem Sadu 7. novembra in v Subotici 13.decembra. S svojo prisotnostjo v vseh mestih so nas počastili predsedniki društev Slovencev, v Rumi pa tudi Polonca Kosič, prva sekretarka veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu.

Rokodelski center Ribnica je z Muzejem Ribnica pripravil razstavo in obrazstavno publikacijo o krošnjarstvu, z nami so bili na odprtju v Rumi in Subotici tudi rokodelci: krošnjar in posodar, Franc Jaklič, pletar Matej Muhič in lončarka Andrejo Bojc. Vemo, da je Ribničan Urban že dolgo časa po vsem svetu znan, je pa veliko krošnjaril tudi po Vojvodini, zato so nam ti kraji še posebej blizu. Vsi skupaj predstavljamo pomemben del rokodelske dediščine, naše sodelovanje pa poteka na mednarodni in medinstitucionalni ravni. Seveda je vzrok vsemu temu Ivan Debeljak, ki še danes živi, dela in prodaja v Beogradu. O njegovem delu se je v vseh mestih poleg razstave predvajal tudi Film Sita in Rešeta mojstra Debeljaka. Posebna vrednost gostovanja razstave in predvajanja filma je tudi obisk učencev dopolnilnega pouka slovenskega jezika v vojvodinskih mestih, ki so imeli priložnost preko dediščine spoznati slovenski jezik.

➤ RIBNICA: OD TRGA DO MESTNEGA SREDIŠČA

Avtorica: Marina Gradišnik

V septembru 2024 se je v muzejskih razstavnih prostorih Ribniškega gradu odprla razstava o ribniškem trgu. Razstava je prva na temo predstavitve Ribnice kot središča

Usmerjena je predvsem na stavbni razvoj kraja, predstavljen s fotografijami in opisi prelomnih dogodkov, ki so oblikovali podobo trga v različnih časovnih obdobjih do take, ki jo ima danes. S pridobitvijo trških pravic leta 1350 je Ribnica postala središče gospodarskega, kulturnega in družbenega življenja širše okolice. Razstava prikazuje tudi vlogo meščanstva in družbenih povezav, ki so od konca 19. stoletja postopno prinašale v kraj napredne ideje ter industrializacijo in modernizacijo. Predstavitev temelji na fotografskem gradivu, ki prikazuje Ribnico in njene posamezne stavbe in druge detajle v dveh različicah: take, kakršni so bili videti v prvi polovici 20. stoletja, in take, kakršni so danes. Na ta način smo želeli obiskovalcem pričarati prikaz časovnega toka sprememb in jih obenem s tem spodbuditi, da po ogledu razstave morda z nekoliko drugačnimi očmi sami doživijo kraj v njegovem današnjem okolju ali celo na novo oblikujejo svoj odnos do njega. Vsaka fotografija ima tudi orientacijski zemljevid, da lahko obiskovalec na razstavi predstavljene točke tudi sam poišče na kraju samem in si jih ogleda »v živo«. Na razstavi sta poudarjena dva elementa, ki ju že več kot sto let ni več, a sta nekoč močno zaznamovala življenje trškega središča: lipa, ki je včasih rasla na trgu v bližini cerkve, in vodnjak, ki je včasih krasil park ob vhodu v grad. Oba sta bila v svojem času pomembni točki srečevanj, zdaj pa spomin nanju obujamo le še v pripovedih in ga odkrivamo v zgodovinskih sledih.

Pomemben del vsake stavbe so tudi pogosto spregledana ali le bežno opažena vhodna vrata, ki smo jim prav zato na razstavi namenili posebno mesto. Sprehodite se po ribniškem trgu in si oglejte vhodna vrata hiš – njihove podboje, vklesane letnice in začetnice nekdanjih lastnikov. Si predstavljate, koliko ljudi je že prestopilo te pragove in kakšne misli so jih spremljale? Vrata imajo globok simbolni in estetski pomen ter pomembno zaznamujejo podobo kraja.

Trg pa niso samo stavbe, drevesa, vodnjaki in hišna vrata – njegovo srce so ljudje. Trg naredijo ljudje, z njimi šele zaživi. Ljudje ga oblikujejo in določajo njegov utrip in vonj. Spomini na te stavbe, trg in življenje v njem pa so most med preteklostjo in prihodnostjo, saj pomagajo mladim prepoznati in ceniti vrednote skupnosti, s tem pa ohranjajo tudi krajevno zgodovino in kulturni spomin živa za prihodnje rodove. Razstava je v celoti prevedena, prav tako je ob razstavi izšla tudi brošura v slovenskem in angleškem jeziku. Posebno mesto na razstavi je namenjen otroškemu kotičku in pedagoško didaktičnim elementom, ki razstavo delajo dostopnejšo za različne ciljne skupine. Pripravljeni so bili pedagoški programi za otroke. Vodenje po razstavi smo prilagodili za različne ciljne skupine, tudi za ranljive, posebej za slepe in slabovidne.

K projektu smo povabili tudi sodelavce Zavoda za spomeniško varstvo OE Ljubljana, ki so se prijazno odzvali in bodo prispevali tudi vsebinske dopolnitve s svojih strokovnih področij.

➤ PRENOVA STALNE RAZSTAVE O ČAROVNIŠKIH PROCESIH, 2. DEL

Koordinator: Marina Gradišnik

V letu 2023 smo pričeli s prenovo razstave o čarovniških procesih, ki je ena od stalnih razstav našega muzeja. Prenova je potekala v večih fazah. V drugi fazi sta bila dva poudarka:

- izdaja publikacije,

- in priprava pedagoških programov in pedagoško didaktičnih elementov na razstavi, ki bi približali vsebine tudi mlajši publiki.

Konec leta je izšla publikacija Demonski ples na Kleku, ki pod drobnogled obravnava čarovniški sodni proces v Ribnici v luči širšega zgodovinskega okvira. Z izidom publikacije je razstava dobila spremljajočo publikacijo. Avtor publikacije je dr. Matevž Košir, ki je tudi avtor vsebine razstave. Pripravljen je bil interpretacij ski načrt za vodenje najmlajših po razstavi s pripomočki (interpretacijski kovček – čarovniške palice in žavbe, učni listi, uganke), prav tako je bil idejno zasnovan kamišibaj in tudi izveden z namenom didaktičnega pripomočka ob vodenju razstave.

5.3 PROJEKTI

5.3.1 AVDIO-VIDEO DOKUMENTIRANJE NESNOVNE DEDIŠČINE- PREDSTAVITVENI FILM SLEMENA

Vodja projekta: Polona Rigler Grm

Muzej Ribnica v sklopu nesnovne kulturne dediščine izvaja predstavitveni film Slemena. Območje Slemen smo raziskali na Etnoloških taborih skupaj s prof. dr. Matejo Habinc in študenti etnologije in kulturne antropologije ter s konzervatorjem mag. Dušanom Štepcem. V letu 2023 smo z Glasbenonarodopisnim inštitutom in zavodom SAETA, gospodom Boštjanom Perovškom, raziskali življenje v Slemenih na področju petja.

Predstavitveni film Slemena bo predstavljal specifični del zahodne Dolenjske zaradi naravnih danosti, kulturnih/etnoloških in drugih dogodkov ter življenja ljudi. V filmu želimo predstaviti naravo, kulturo, običaje, stavbno dediščino in življenje tega prostora nekoč in danes. Z izbranim izvajalcem, Produkcija fos, izvajamo produkcijo in postprodukcijo.

Posneli smo:

- Običaje pred svetimi tremi kralji, Graben 5.1.2024. Priprava na božič v adventnem času pripoveduje Olge Drobnič, peka župnika pri Olgi Drobnič na Grabnu, jaslice pri Kaplanovih na Grabnu, blagoslov Kaplanove domačije na Grabnu na večer pred svetimi tremi kralji.
- Snemanje zime v Slemenih, 20.1.2024. Posneli smo pokrajino iz Marolč proti sv. Primožu, Velikem Osolniku v ozadju s Kureščkom, Mokrcem, Karavankami in Kamniškimi Alpami. Na snegu sta se sankali dve deklici s plastično lopatko. Od Marolč proti Levstikom smo posneli zasneženi vasi, nato pa zasneženo zimsko pokrajino proti Sv. Gregorju, Črncu in Pugledu. Pri Sv. Gregorju smo posneli šolo okrašeno s snežinkami in transparentom Domna Kljuna zmagovalca Slovenija ima talent ter jaslice in smrečico pred cerkvijo in panoramo iz Sv. Gregorja proti Alpam. Posneli smo tudi ostale vasi v Slemen in razne druge poglede v bližnjih in oddaljenih območjih.
- Snemanje POŠ dr. Janeza Evangelista Kreka Sv. Gregor, 15.3.2024. Učiteljski zbor: ravnateljica Majda Kovačič Cimperman, učiteljica 3. in 4. razreda in vodja šole Tadeja Bambič, učiteljica 1. in 2. razreda Saša Peterlin Sitar, pomočnica vzgojiteljica Anja Miklič. Zgodovino šole je predstavila ravnateljica Majda Kovačič Cimperman. Pri učiteljici Saši Peterlin Sitar smo posneli pouk slovenščine 1. in 2. razreda, učili so črke.

Pri učiteljici Tadeji Bambič smo posneli pouk matematike 3. in 4. razreda, kjer so učenci preko različnih iger utrjevali poštevanke in deljenje. Otroci so predstavili sebe in šolo oblečeni v folklorne obleke. Funkcioniranje šole in vlogo šole v kraju je predstavila vodja šole Tadeja Bambič.

- Snemanja prireditve Pomladni dan v dvorani pri Svetem Gregorju, 5.4.2024. Prireditve so pripravili šolski otroci z učiteljicama Tadejo Bambič in Sašo Peterlin Sitar.
- Žegnanjska nedelja pri svetem Urhu na Maršičah, in Nogometni kamp na Turistični kmetiji Oblak na Riglju, 7.7.2024.
- Košnja in spravilo otave na kmetiji Petrič na Vintarjih, 8.7.2024
- Stavbna dediščina. Hiša s z vodnjakom Marije Rigler – Tagorajne s Praproč. + Drvarnica s svinjaki spredaj vinska trta. In stavbna dediščina cerkve na Maršičih; notranjost cerkvice sv. Urha, ki je poslikana s freskami. Na ladji cerkve so freske svete družine. Najbolj znana je freska v prezbiteriju, freska lisice romarice. Maršiči, 11.7.2024.
- Kmetija Oblak Graben. Na kmetiji imajo krave dojilije in pašno živinorejo. V rastlinjaki pridelujejo solato, papriko in paradižnik, imajo pa tudi gozd. Družina se preživlja s kmetijstvom, gozdarstvom, lastnik in njegova žena pa hodita v službo. Snemanje, 11.7.2024.
- Predstavitve župnije Sveti Gregor v pogovoru z župnikom Andrejem Mulejem in posnetek cerkve ter snemanje stavbne dediščine. Posneli smo notranjosti in zunanosti zidano – lesene hiše družine Pirnat iz Svetega Gregorja. Zvečer smo posneli grajski večer v ribniškem gradu, kjer je imel svoj prvi koncert Domen Kljun iz Pustega Hriba, zmagovalca šova Slovenija ima talent. Snemanje, 12.7.2024.
- Snemanje stavbne dediščine. Vintarji: sušilnica sadja pri Dolšakovih in Petričevih, Pugled: Grajska hiša, Črnc 4, Bajdarjeva hiša s skednjem, vodnjakom in kozolcem, Zadniki: Domačija Štefke Petrič; hiša z vzidano nišo z Marijo, skedenj in kozolec, Brinovščica: lesen vikend, Sveti Gregor: hiša bivše gostilne Oblak, Jazbina: Jazbeška domačija z mlinom in žago, Gašpinovo: Adamič Janez, Taprednji, skedenj z gankom in hlevom, Grad Ortnek-Stari grad; ruševine gradu in cerkev svetega Jurija. 30.7.2024.

5.3.2 PARK KULTURNIKOV II

Vodja projekta: Marina Gradišnik

V začetku februarja se je prvič zbrala skupina za pripravo dopolnitev in nadgradnje Parka kulturnikov. Na tem sestanku se je določilo območje, cilje in časovnico projekta Park kulturnikov II – 2024. Določitev območja zbiranja imen: predlog da se k sodelovanju povabi tudi sosednje občine in da se nadaljuje vsebinsko predstavitve v enakem obsegu kot leta 1982, ko je občina Ribnica obsegala še območje današnjih občin Loški Potok in Sodražica. Na podlagi tega predloga smo k projektu povabili tudi že omenjeni občini; obe sta se odzvali in v skupino imenovali svoje predstavnike. Na prvem sestanku se je tudi določilo, da se oblikujeta dve delovni skupini znotraj skupine; ena je delala na zbiranju imen, druga pa bolj na prostorski umestitvi.

Podskupina za vsebinski del se je v letu 2024 sestala sedemkrat, podskupina za prostorsko umestitev pa trikrat. Poleg tega so člani projektne skupine izvedli še tri skupne sestanke, na katerih so si izmenjali informacije in poročali o poteku dela.

Za območje občine Ribnica je bilo v ožji izbor zaenkrat uvrščenih 33 oseb, za občino Loški Potok 3, za občino Sodražica pa 15 oseb. Gradivo je trenutno še v pripravi in bo po končani obdelavi predloženo v pregled strokovnim recenzentom ter javnosti. Vodja projekta s strani Muzeja Ribnica je Marina Gradišnik, ostali člani projektne skupine pa so: Aleksandra Renčelj Škedelj in Domen Rus (ZVKDS), Alenka Pahulje (JSKD Ribnica in TD Ribnica), Ana Koščak (Galerija Miklova hiša), Barbara Šetinc Svetina (ZRC SAZU), Breda Oražem, Domen Česarek (Knjižnica Miklova hiša), France Ivanec (Muzejsko društvo Ribnica), Ludvik Mihelič, Miha Benčina, Nuša Pintar Grebenc (Občina Ribnica), Petra Marn (Občina Sodražica), Vinko Košmerl (Občina Loški Potok), Vlado Mohar.

Za oblikovanje sklopov se je skupina držala izhodišč arh. Vlasta Kopača in prof. Janeza Debeljaka in v predlogu ohranila enaka imena obeležij in znotraj teh obeležij razporedili imena kandidatov za vpis v Park.

5.4 DOGODKI IN PRIREDITVE

- 8. 2. 2024; Prešernov dan, slovenski kulturni praznik: Odprtost razstav v RCR in vodenje po razstavi SUHOROBARSTVO in LONČARSTVO
- 21. 2. 2024; Mednarodni dan turističnih vodnikov: Sprehod po ribniškem trgu
- 22. 2. 2024; Zimske počitnice: Delavnica kamišibaja
- 6. 3. 2024; Predstavitve knjige Ribnica, nikoli te ne bom pozabila
- 17. 3. 2024; Odprtje razstave Jože Levin ljudski umetnik v Erbergovih paviljonih v Dolu pri Ljubljani
- 22. 4. 2024; Varno in zabavno, sodelovanje
- 23. 4. 2024; Večer posvečen dr. Zmagi Kumer: ob stoletnici njenega rojstva so njeno življenje in delo predstavili: dr. Mojca Kovačič, dr. Marija Klobčar in dr. Anton Štrukelj
- 18. 5. 2024; Mednarodni muzejski dan: Odprtost razstav v RCR in gradu ter program:
  - o Ljoba Jenče: Andrlje bandrle zlata kolesa; predstavitev za otroke in družine
  - o Ljoba Jenče: Stoji, stoji tam beli grad; predstavitev za odrasle
- 6. 6. 2024; KULTURA IMA DOBER OKUS, sodelovanje z ostalimi enotami, predstavitev muzejskega predmeta Miklove ure
- 11. 6. 2024; Odprtje razstave 70 let predšolske vzgoje v Občini Ribnica
- 15. 6. 2024; Poletna muzejska noč: odprtost razstav in vodenje na prostem po ribniškem gradu
- 18. 6. 2024; Odprtje razstave o ribniškem rokodelstvu in krošnjarstvu v Rumi v Srbiji
Sodelovanje z Društvom Slovencev Emona (50 oseb)
- 22. 6. 2024; Županov dan: sodelovanje z brezplačno odprtostjo razstav
- 1. 9. 2024; Semenj suhe robe in lončarstva
- 12. 9. 2024; Odprtje razstave Ribnica od trga do mestnega središča
- 21. 10. 2024; Sprehod med poljanskimi kozolci, predstavitev kozolcev na Velikih Poljanah.
Sodelovanje s Turističnim društvom Grmada
- 28. 10. 2024; Cvetlična delavnica za otroke v okviru jesenskih počitniških delavnic.
- 7. 11. 2024; Odprtje razstave o ribniškem rokodelstvu in krošnjarstvu v Novem Sadu v sklopu Dnevov slovenske kulture v Novem Sadu. Sodelovanje z Društvom Slovencev Kredarica
- 8. 11. 2024; Vodenje po razstavi Ribnica : od trga do mestnega središča prilagojeno za Društvo slepih in slabovidnih za območje Ljubljana, Ribnica in Kočevje

3. 12. 2024; Ta veseli dan kulture: vodenje po razstavi Ribnica: od trga do mestnega središča
13. 12. 2024; Odprtje razstave o ribniškem rokodelstvu in krošnjarstvu v Subotici v Srbiji.

Sodelovanje z Društvom Slovencev Triglav Subotica in etnično skupino madžarske manjšine v Subotici

6. 12. 2024; glasbena delavnica na OŠ Ribnica z Ljubo Jenče za 9., 8. in 5. razred OŠ Ribnica

21. 12. 2024; Adventno romanje skozi čas srednjeveških balad in viteške lirike –

Ljubo Jenče, glas in Izidor Erazem Grafenauer, lutnja

5.5 IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE V OBČINAH DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, SODRAŽICA

➤ PREDSTAVITVENI FILMČEK OBČINE DOBREPOLJE

Koordinatorica: Polona Rigler Grm

Scenarij: Polona Rigler Grm in Nina Cijan

Produkcija: Kleva films

Sodelujoči: Ana Babič, Žiga Rus, Saša Škulj, Bernarda Novak, Otroška folklorna skupina OŠ Dobropolje z vodjo Martino Perhaj, Godba Dobropolje, Marija Žnidaršič, Nada Lunder, Bojan Zabukovec. V okviru muzejske javne službe je Muzej Ribnica pripravil promocijsko-informativni video, kjer so izpostavljeni najpomembnejši kulturni, naravni, etnološki in razvedrilni elementi občine Dobropolje. Največji poudarek je namenjen kulturi in kulturni dediščini, razstavam in drugim kulturnim zanimivostim občine. Izpostavljeno je življenje in delo znamenitih osebnosti Frana Jakliča Podgoričana ter Franceta in Toneta Kralja. Video je dolg 5 minut, za javnost pa je dosegljiv na spletni strani Muzeja Ribnica in Občine Dobropolje. V prvem polletju smo pripravili scenarij in izvedli snemanje vsebin, v drugem delu leta pa je bila izvedena postprodukcija in predstavitev javnosti.

➤ RAZVOJ INDUSTRIJE

Vodja projekta: Vasja Zidar

S večletnim raziskovalnim projektom o razvoju industrije v občinah Dobropolje, Loški Potok, Ribnica in Sodražica smo začeli leta 2024. Projekt, ki bo trajal do leta 2028, se izvaja v vseh občinah, kjer opravljamo javno službo. V prvem letu je bila raziskava osredotočena na občino Loški Potok, ki je tudi financirala izvedbo.

V okviru raziskave smo izvedli intervjuje z zaposlenimi v podjetjih Saturnus, Bombažna predilnica in tkalnica Tržič (BPT), RIKO, Anis Trend, Riko Ekos, Inles, GG Dragarska dolina in tovarna LIK Podpreska. Terensko delo je vključevalo zbiranje fotografskega in dokumentarnega gradiva ter 11 intervjujev z beleženjem ustnih pričevanj o razvoju industrije v občini Loški Potok. Poleg tega smo opravili pregled arhivskega časopisnega in knjižnega gradiva, povezanega z industrijskim razvojem tega območja.

➤ ZBIRKA ŠEGA

Vodja projekta: Polona Rigler Grm

Muzej je kot varuh dediščine dolžen skrbeti za ohranjanje predmetov narodove dediščine, zato smo v letu 2024 v sodelovanju z odgovornim muzejskim kustosom, študenti in profesionalnim fotografom podrobno pregledali, očistili, naredili osnovno nego, fotografirali, inventarizirali in

dodatno evidentirali predmete zbirke Šega iz Ravnega Dola. Zbirka obsega delovne, suhorobarske, krošnjarske, kmečke predmete in orodja, delovne in kmečke stroje, gospodinjske predmete, notranjo opremo, vezenine, oblačila, dokumente in fotografije. Zaokrožena je zgodba treh generacij kmečko, suhorobarske in krošnjarske družine Šega ter njihovo vsakodnevno življenje. Inventarizacijo in dodatno evidentiranje smo izpeljali tudi v dokumentacijskem programu Galis. Z inventarizacijo smo obogatili narodovo premično dediščino z več kot 400 predmeti, ki so spomenik in pričevalec časa lokalne in narodove identitete. Ob natančnem pregledu, popisu in fotografiranju je od leta 2008 do leta 2024 v zbirki dodatno okrog 100 novih premetov, ki so po večini koristna dopolnitev vsebinam. Tudi te predmete smo evidentirali in fotografirali, čaka nas še dodatno dokumentacijsko delo, vrednotenje in morebiten odkup.

Inventarizirani predmeti so javnosti na voljo na spletnem mestu Museums.si in na spletni strani Muzeja Ribnica, kjer je predstavljena fotogalerija razstavnih vsebin: Tri generacije družine Šega.

5.6 PRILAGOJENA BREZPLAČNA VODENJA ZA ŠOLARJE OBČIN, KJER MUZEJ OPRAVLJA DRŽAVNO JAVNO SLUŽBO

➤ OŠ RIBNICA

V mesecu februarju in marcu smo v muzeju izvedli prilagojen program vodstev po muzejskih razstavah v gradu in RCR, po Parku kulturnikov in samem gradu za drugi in tretji razred OŠ Ribnica. Vodenje teh skupin je bilo potrebno prilagoditi njihovi starosti in vključiti v vodenje tudi bajke, anekdote in igre. Za petošolce OŠ Ribnica smo skupaj z ostalimi enotami RCR pripravili vsebine za kulturni dan. Muzej je pripravil dve vsebini za krožen ogled: predstavitev suhorobarske panoge obodarstvo in vodenje po gradu z ogledom razstav (grajsko pohištvo in čarovniški procesi). Za učence podaljšanega bivanja smo izvedli kamišibaj in prilagojeno vodenje po ribniškem trgu in obisk razstave Ribnica : od trga do mestnega središča - s pripomočkom zemljevida. Za četrtošolce smo v okviru tehniškega dne izvedli ogled razstave Suhorobarstvo & Lončarstvo.

➤ VRTEC RIBNICA

Za najmlajše obiskovalce vrtca smo izvedli prilagojeno vodenje po gradu in po razstavi čarovniški procesi.

➤ OŠ LOŠKI POTOK

Za 6. in 7. razred smo izvedli predstavitev suhorobarske panoge obodarstvo z demonstracijo in delavnico izdelovanja obodne škatle ter jim razkazali stalno razstavo Suhorobarstvo & Lončarstvo.

➤ OŠ DOBREPOLJE

Za učence predmetne stopnje smo izvedli predstavitev razstave ter življenja in dela bratov Kralj z delavnico v Jakličevem domu na Vidmu . Učence razredbe stopnje pa smo v okviru tehniških dni popeljali skozi razstave.

➤ OŠ SODRAŽICA

Za učence 4. razreda smo izvedli predstavitev suhorobarske panoge obodarstvo z demonstracijo in delavnico izdelovanja obodne škatle.

5.7 VSEBINSKA IN ADMINISTRATIVNA PODPORA MUZEJSKEMU DRUŠTVU RIBNICA

Muzejsko društvo Ribnica, ki je bilo ustanovljeno leta 2012, že po svojem statutu deluje kot podpora ribniškemu muzeju. Danes šteje blizu 100 članov. Gre za stanovsko društvo, katerega člani so vključeni v številne projekte muzeja kot sodelavci (prispevajo predmete, fotografije, posredujejo potrebne informacije) ali celo kot soavtorji projekta (npr. projekt Konec je velike vojne). S tovrstnim vključevanjem muzej skrbi za svojo stalno povezanost z zainteresirano civilno družbo. Zaradi vsega naštetega so vse tri zaposlene aktivne članice, kjer sodelujejo tako pri pripravi programov, kot izvedbi le teh.

5.8 PROMOCIJA

Za večjo prepoznavnost se muzej oglašuje v lokalnem, slovenskem in tudi mednarodnem prostoru preko tiskanih in spletnih medijev, radijev in televizije.

5.8.1 SPLETNE STRANI

- Spletna stran Muzeja Ribnica (predstavitev muzeja, obveščanje o dogodkih, aktualne in pretekle razstave.),
- museums.si (osnovna predstavitev muzeja, pedagoške aktivnosti in predstavitev naših zbirk - v letu 2024 smo začeli z objavljanjem predmetov iz Zbirke Šega),
- Kulturni bazar (predstavitev pedagoških programov v Katalogu ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje),

5.8.2 DRUŽABNA OMREŽJA

- Facebook (Redno obveščanje javnosti o dogodkih ter različnih zanimivostih iz naše preteklosti in sodobnosti. Sodelovali smo v skupni akciji slovenskih muzejev in galerij Naprej v preteklost I (ključniki #naprejevpreteklost, #pomladvmuzeju ter #učenjevmuzeju), Naprej v preteklost II (ključniki #naprejevpreteklost, #muzejinraziskovanje ter #muzejinustvarjalnost. Do 31. decembra smo na FB pripravili 178 objav in več različnih zgodb. Skupno imamo 1449 sledilcev.)
- Instagram - FB in IG račun sta povezana v Meta business. Pripravili smo 135 objav. Skupno imamo 301 sledilca.

5.8.3 ELEKTRONSKA POŠTA IN RADIJSKE POSTAJE

Poteka redno pošiljanje obvestil o dogodkih in novostih preko elektronske pošte in obveščanje o aktivnostih na radijskih postajah:

- Radio 1 (Objave in prispevki o dogodkih)

- Radio Univox (Objave in prispevki o dogodkih. Vsakih 14 dni vsebinski prispevki Muzeja Ribnica v oddaji Iz zaprašene skrinjice, pripravili smo 24 prispevkov za oddajo)

5.8.4 TELEVIZIJA

- Lokalna televizija R-kanal: (priprava in objava obvestil o dogodkih, snemanje dogodkov, izjave),

5.8.5 TISKANI MEDIJI

- Lokalni časopisi (objave poročil o dogodkih in avtorski prispevki v časopisu Rešeto - Sprehod po ribniškem trgu in Predmet meseca; in v ostalih kot so Utrip, Kočevar, Krošnjar, Suhorobar, Odmevi, Naš kraj).
- Časopisi, ki zagotavljajo nacionalno pokritost ((sodelovanje z avtorico prispevka, Prodajalci suhe robe v mestu, Nežo Mrevlje, o prodaji suhe robe v Ljubljani)

Vseslovenski dogodki (promocija muzeja preko vseslovenskih dogodkov, kot so sejem Alpe Adria – predstavitev muzejskih produktov pod okriljem Turizem Ribnica, Kulturni bazar, Mednarodni muzejski dan, Poletna muzejska noč, Teden družin, Naprej v preteklost idr.)

5.9 REDNO SPROTNO STROKOVNO DELO

5.9.1 RAZISKOVANJE IN GRADIVO - STROKOVNI ČLANKI

- Pisanje strokovnih člankov, prispevkov in nastopi
- 18. – 20. 4. 2024; Izobraževanje Educa 6. konferenca Šola in muzeji – Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike – Velenje
- Vasja Zidar – predstavitev referata Stare fotografije in razglednice: vizualni medij za krepitev lokalne identitete
- Glasnik SED: Vasja Zidar – članek Muzej povezuje: Poročilo o projektu Praznično leto (2013–2022)
- Sodelovanje z različnimi institucijami, društvi in posamezniki (ki želijo podatke ali vsebine, ki se navezujejo na dediščino kraja. Na ta način se kontinuirano popularizirata muzej in sam kraj.)
- Članstvo v strokovni komisiji in aktivno sodelovanje pri pripravi strokovnih vsebin na državnem kvizu Mladi in kmetijstvo v letu 2024, 4. marca 2024.
- SEKCIJA ZA KUSTOSE V OKVIRU SMS: V letošnjem letu je iz strani SMS prišla pobuda za ustanovitev sekcije za kustose v okviru SMS. V tričlansko skupino za volitve so bile izvoljene Tamara Andrejek iz Pomurskega muzeja, Teja Rogelj iz Gledališkega inštituta in Polona Rigler Grm iz Muzeja Ribnica.
- Mentorstvo pri strokovnem usposabljanju in svetovanje pri strokovnih nalogah (seminarske, diplomske, raziskovalne naloge idr.). V muzeju nudimo tako podporo šolarjem, dijakom in študentom pri njihovem raziskovalnem delu.
- Raziskovanje vsebin iz strokovnih področij, ki jih zaposleni pokrivajo (etnologija, zgodovina). Redna proučevanja v sklopu dejavnosti Muzeja Ribnica so osredotočena v skladu s programom na proučevanje rokodelskih znanj, etnološko raziskavo Slemen,

proučevanje kulinarike, ribniški trg, zgodovine gradov na ribniškem in njihovih lastnikov, razvoja industrije na območju javne službe MR in vojaštvo.

- Terensko raziskovanje in evidentiranje kulturne dediščine na terenu
- Fotografiranje ribniškega trga in zbiranje ustnih pričevanj.
- Začeli pa smo tudi s proučevanjem maskiranja v občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Dobropolje.
- Pedagoško in andragoško delo
- Dokumentiranje in evidentiranje
- Vodenje inventarne knjige.
- Evidentiranje predmetov.
- Urejanje zbranega gradiva v računalniškem sistemu Galis.
- Vnos predmetov na Museums.si.
- Dokumentiranje nesnovne dediščine in urejanje avdiovizualnega arhiva (prepisovanje posnetkov in njihova obdelava).

5.9.2 RAZISKOVANJE VSEBIN IZ STROKOVNIH PODROČIJ

Zaposleni pokrivajo zaposleni pokrivajo področje etnologije in zgodovine, opravljajo raziskovalno delo v Slovenskem etnografskem muzeju, Oddelek za etnologijo FF Univerza v Ljubljani, Inštitut ZRC SAZU, Arhiv republike Slovenija, Oddelek za zgodovino FF; opravljajo terensko raziskovanje in evidentiranje kulturne dediščine na terenu ter pedagoško in andragoško delo. Muzej aktivno sodeluje z različnimi inštitucijami, društvi in posamezniki, ki želijo podatke ali vsebine, ki se navezujejo na dediščino kraja. Na ta način se kontinuirano popularizirata muzej in sam kraj.

5.9.3 DOKUMENTIRANJE IN EVIDENTIRANJE:

Zaposleni izvajajo vodenje inventarne knjige, urejanje zbranega gradiva v računalniškem sistemu Galis, dokumentiranje nesnovne dediščine in urejanje avdiovizualnega arhiva (prepisovanje posnetkov in njihova obdelava).

- Število enot obdelanega gradiva:

ŠTEVILO ENOT OBDELANEGA GRADIVA	2021	2022	2023	2024
INVENTARNA KNJIGA (na novo in dopolnjeno)	113	481	1464	973
MUSEUMS.SI	389	127	197	244
AKCESIJA	125	0	194	99
EVIDENTIRANJE	165	1	270	96
VHODI	7	49	172	87
VREDNOTENJE	94	95	64	446
MEDIATEKA	101	314	343	24
KNJIŽNO GRADIVO	70	75	23	83
Skupaj	1283	1211	2860	2052

5.9.4 KONSERVIRANJE in RESTAVRIRANJE

Priprava predmetov za razstavo in osnovno konserviranje je izvedel Roman Zupančič. V del bidermajerjevega pohištva iz ribniškega gradu, ki je konec leta 2023 prispelo, kot donacija v Ribnico, spada jedilna miza s stoli. Miza je bila v uporabi do nedavnega, ko se je dedinja Marjanca Rus Zorc, ki živi v Buenos Airesu, Argenitna, odločila, da jo bo podarila Muzeju Ribnica. Donacija obsega tudi devet stolov, med njimi tudi stol s posebno intarzijo K, ki nosi spomin na obisk kralja Aleksandra Karađorđevića v ribniškem gradu leta 1922. Od vseh predmetov smo za razstavo pripravili dva salonska stola, jedilni stol na katerem je sedel Karađorđević in jedilno mizo. Ostali salonski stoli so ostali v depoju, za njih se predvideva fazna restavracija.

Načrt za tovarniško poslopje gosp. (Jakoba) Oražma v Ribnici (akcesijska št. 3/2021/1). Merilo = 1:100. Izdelano. Načrt je izdelal ing. arhitekt Vladimir Šubic, v Ljubljani, 20. 8. 1922. Načrt je v Centru za konserviranje in restavriranje arhivskega gradiva v ARS-u tudi restavriran.

5.10 VZDRŽEVANJE MUZEJSKIH ZBIRK

5.10.1 DEPOJI

Muzejski depo je prostor, namenjen hranjenju predmetov iz muzejske zbirke. Depoji zahtevajo reden nadzor, ki omogoča pravočasno določanje potrebnih konservatorskih in restavratorskih posegov. Hkrati je pomembno tudi sistematično urejanje zbirk, kar zagotavlja njihovo preglednost in dostopnost.

V poletnih mesecih smo pospravili oba depoja, razporedili nove predmete na stalna mesta. V zgornjem depoju smo z umestitvijo novih polic naredili prostor za hranjenje zbirke Zmage Kumer in zbirke Draga Moharja.

5.10.2 DONACIJE IN ODKUPI ZBIRK

- Zbirka razglednic

ODKUP

- Ribnica, pogled na ribniški trg - trgovina Josipa Divjaka, Gostilno Mihelič, Pokovčevo trgovino, Ulčarja / poslana 1936
- Ribnica, pogled na Francoski most, grad in cerkev / poslana 1937

- POŠ Sušje

DONACIJA

- Na Podružnični osnovni šoli Sušje smo prevzeli različne predmete, ki so se na tej šoli leta nazaj uporabljali v pedagoškem procesu, zadnja leta pa so bili skrbno shranjeni na podstrešju šole. Vodja POŠ, Maja Golež, nas je kontaktirala, da pridemo pogledat, ali je kaj primernega za uvrstitev v našo zbirko. Na podstrešju nas je čakala prava zakladnica učnih pripomočkov ter stoli in klopi iz različnih časovnih obdobj. Skrbno smo izbrali 99 pomenljivih predmetov za uvrstitev v zbirko.

- Zbirka suha roba in lončarstvo

DONACIJA

- Franc Prošt je dva časopisa Ilustrirana Slovenca s tematiko suhe robe in lončarstva iz leta 1927 podaril našemu muzeju.
- Zbirka Kosler

DONACIJA

- Del knjig iz družinske knjižnice z žigom ali posvetilom družinskih članov (30), krožniki, džezva za kavo in skodelica, sobni wc iz lesa, grelnik, radio in tehtnica.
- France Lesar

DONACIJA

- Zapuščina gradbenega inženirja Ribničana Franca Lesarja, ki jo je muzeju zapustila njegova sorodnica. Gre za preko 200 kosov knjig, predvsem učbenikov, šolskih zvezkov in gradbenih načrtov. Učbeniki in šolski zvezki pripadajo v večini Francu Lesarju pa tudi njegovima sestrama in bratu.
- Družina Marolt (Gorenja vas) in Kozina (Jurjevica)

ODKUP

- Gre za več predmetov zgodovinske vrednosti, razdeljeni so v dva sklopa:

1. en del priprada družini Marolt iz Gorenje vasi, kjer gre za dokumentacijo, krošnjarske potne liste in druge legitimacije, lasnoročnega dnevnika in tudi predmetov iz gostilne (izvesek in dva keglje)
2. drugi del je družina Kozina iz Jurjevica, gre za dokumente in fotografije vse zelo slabo ohranjeno. Gradivo vsebuje: 60 fotografij, 5 izkaznic, 7 dokumentov, krajši dnevniški zapis 1. svetovna vojna, razprava J. Trošt: Ribniška suha roba v lesni domači obrti z lasnoročnim posvetilom, 1 mojstrska diploma, reklamna tabla z izveskom in 2 lesena keglja iz gostilne.

5.11 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

- 15. 1. 2024; Strokovna ekskurzija Sekcije za izobraževanje in komuniciranje na Reko
- 12. 3. 2024; Sekcija za dokumentacijo – sestanek in predavanje Gorazda Knifca
- 20. 3. 2024; Kulturni bazar v Cankarjevem domu – Nacionalno medresorsko strokovno usposabljanje – tudi aktivna udeležba v » muzejskih degustacijah«
- 15. 4. 2024; Sekcija za dokumentacijo – sestanek in predavanje Mihe Špička
- 15. 4. 2024; sestanek Sekcije za izobraževanje in komuniciranje in v sklopu sestanka še izobraževanje Potenciali povezovanja
- 18. – 19. 4. 2024; Izobraževanje Educa 6. konferenca Šola in muzeji – Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike – Velenje
- 6. 5. , 13. 5., 3. 6. 2024; 3 dnevni začetni tečaj Kamišibaja v okviru 20 šolskih ur
- 20. 5. 2024; Strokovni posvet muzejev o varstvu težavne kulturne dediščine
- 4. in 5. 9. 2024; Ekskurzija na slovensko Koroško s Slovenskim etnološkim društvom
- 16. 9. 2024; Zborovanje SMD – Muzejska dokumentacija v dobi digitalne preobrazbe
- 14. 10. 2024; Okrogla miza – Raziskovanje in ohranjanje dediščine: Vloga muzejev
- 11. 11. 2024; Muzeoforum – Kako do boljših odnosov na delovnem mestu.

5.12 DODATNE AKTIVNOSTI

➤ SODELOVANJE PRI PRIJAVNEM RAZPISU MGTŠ ZA VSEBINE ROKODELSTVA

V letu 2023 je v okviru MGTŠ uradno zaživel zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva, v začetku letošnjega leta pa je bil prvič objavljen razpis za nosilce rokodelstva. Pri prijavnem razpisu so aktivno sodelovale vse zaposlene.

➤ FRANC PIRC – ČLOVEK, KI JE OPOZORIL TITA

V letošnjem letu poteka 70 let od smrti slovenskega častnika, vojaškega pilota, diplomata in generalmajorja letalstva Franca Pirca. V Občini Sodražica so se odločili podpreti priložnostno razstavo ob tej obletnici in k sodelovanju povabili tudi Muzej Ribnica, da s svojim strokovnim znanjem pripomore k realizaciji projekta. Pri projektu sodelujejo Pirčevi sorodniki in Janez Mihelič iz Sodražice. V mesecu juniju smo v Muzeju Ribnica navezali stike z Muzejem sodobne in novejšje zgodovine Slovenije ter z Inštitutom za novejšjo zgodovino ter zbrali gradivo in ga pričeli muzeološko obdelovati. V sodelovanju z avtorjem razstave Janezom Miheličem smo nato usklajevali besedila in opravljali strokovno recenzijo. Razstava je bila odprta 9. novembra 2024.

➤ 70 LET PREDŠOLSKE VZGOJE V RIBNICI: TUDI VELIKO JE BILO NEKOČ MAJHNO

Zgodba Vrtca Ribnica se je začela leta 1953 s prvim predšolskim oddelkom pod okriljem ribniške osnovne šole. Vrtec je v svojih začetkih deloval v prostorih nekdanje deške šole in je imel vpisanih 31 otrok. Naslednjih 70 let se je Vrtec Ribnica nenehno širil. V času pripravljanja razstave je imel vrtec vpisanih 482 otrok. Na razstavi so bile predstavljene pomembnejše prelomnice, ki jih je vrtec skozi teh 70 let doživljal, npr. izgradnje novih poslopij, osamosvojitve Slovenije, uvedba devetletke in podobno.

Občina Ribnica je ob 70-letnici vrtca razglasila spominsko leto. V okviru spominskega leta smo v muzeju pripravili občasno razstavo, ki bo do konca poletja 2024 stala na prostem v ribniškem gradu. Razstavo smo odprli na pomenljiv datum, na predvečer vrtčevske prireditve Zavrtimo vetrnico.

➤ KROŽENJE KULTURNH PROJEKTOV

V Muzeju smo uspešno kandidirali na razpisani projekt Ministrstva za kulturo. V sklopu omenjenega projekta smo decembra izvedli koncert – Adventno romanje skozi čas srednjeveških balad in viteške lirike – Ljuba Jenče, glas in Izidor Erazem Grafenauer, lutnja V sklopu koncerta je 6. decembra na Osnovni šoli Ribnica potekalo tudi izobraževanj za zadnjo triado OŠ o ljudski glasbi in baladah. Pri izvedbi vsebin smo v muzeju sodelovali z zbirateljico ljudskega blaga, pripovedovalko in pevko Ljubo Jenče.

6. MUZEJSKA TRGOVINA

Trgovina je v preteklih treh letih dobila nov prostor, svežo podobo, ki predstavlja skupen tradicionalnega in modernega. Nova postavitev izdelkov se je pokazala kot zelo uspešna, saj je

pregled nad izdelki učinkovitejši, kupci se v trgovini zaradi bolj pregledne, modernejše opremljenega prostora, zadržijo dlje časa in tudi več kupijo. V letu 2024 se je v trgovini nadgradilo ponudbo, z umestitvijo novih, modernih artiklov.

6.1 KAZALNIKI USPEŠNOSTI – MUZEJSKA TRGOVINA

MUZEJSKA TRGOVINA	2021	2022	2023	2024
ŠTEVILO KUPCEV	2.448	3.565	3.938	3.802
ŠT. PRODANIH ARTIKLOV	9.835	14.576	16.283	16.084
PROMET Z DDV	60.264	80.644,77	82.154,23	83.827,89

*Za leto 2024 je bilo planirano 82.000 € prometa.

6.1.1 NAČINI PRODAJE

MUZEJSKA TRGOVINA	TRGOVINA	SPLETNA TRGOVINA	SKUPAJ
ŠTEVILO KUPCEV	3.802	229	3.938
ŠTEVILO PRODANIH ARTIKLOV	16.081	3.593	16.283
PROMET Z DDV	73.548	10.279,89	83.827,89

6.1.2 SPLETNA TRGOVINA

V spletni prodaji je bilo na dan 31.12. 2024 v ponudbi 265 izdelkov, najbolj prodajani artikli v letu 2024 so bili glineni pekači in leseni artikli iz kategorije kuhinja-pripomočki-jedilni pribor. Na spletni strani Muzejske trgovine smo v preteklem letu izvedli veliko aktivnosti: obogatili smo spletno ponudbo z novimi izdelki, dodali grafično dovršene in privlačne fotografije in zapisali plemenite zgodbe naše tradicije. Skozi celo leto je potekalo tekoče vzdrževanje spletne strani in aktivna promocija izdelkov, z osveženimi grafikami in ponudbo vezano na tematsko obdobje.

6.1.3 KOMISIJSKA PRODAJA

KOMISIJSKA PRODAJA	Prodaja 2024	
MUZEJI	KOS	EUR
Muzej za arh,in oblik. Lj (Ribrand in ostali izdelki)	12	36,46
Slov.etn.muzej Ljubljana	27	36,46
Tržiški muzej Tržič	4	19,32
TRGOVINE IN TUR.AGENCIJE		724,35
SKUPAJ 2024	39	816,59

6.1.4 PRODAJA IZDELKOV BLAGOVNE ZNAMKE RIBRAND

Ribrand.si domeno smo prenesli na domeno ribrand.shop, saj je bila stara domena odkupljena s strani drugega kupca.

RIBRAND	2021	2022	2023	2024
ŠT. ARKTIKLOV PONUDBI	10	10	10	10
ŠT. PRODANIH ARTIKLOV	122	81	160	63
PROMET Z DDV	2.210,42	1.626,00	2.872,00	1.124,62

6.2 STRUKTURA OBISKOVALCEV IN NJIHOVI INTERESI

Program in vsebina delovanja muzejske trgovine v okviru Rokodelskega centra in v tesnem sodelovanju z muzejem, rokodelstvom, izdelovalci domače obrti poleg prodaje, predstavlja promocijo ribniške identitete in istočasno ugotavlja, kakšni so kazalci in merjenje različnih dejavnikov na področju turizma in ohranjanja ribniške domače obrti.

Organizirane skupine so predvsem šolske skupine in skupine upokojujencev. Vrhunci sezone za skupine so april, maj, junij in v jesenskem času od septembra do novembra. Število posameznikov po mesecih je zelo razgibano (največ v avgustu - tujci in decembra – nakup prazničnih in poslovnih daril).

Glede na to, da imamo artikole okvirno razdeljene na več cenovnih razredov (nižji do 20 EUR, srednji od 20 do 50 EUR in višji od 50 EUR dalje) za preteklo leto ugotavljamo kdo in kaj najpogosteje kupuje:

- upokojujenci – spominki, uporabni predmeti nižjega cenovnega razreda
- šolarji – igrače, manjši spominki, glinene piščali, magnetki,.. nižjega cenovnega razreda
- tujci - največ uporabne izdelke višjega cenovnega razreda in drobne spominke, posebna
- skupina kupcev so slovenski izseljenci, ki kupujejo predvsem spominke
- podjetja – poslovna darila višjega cenovnega razreda
- posamezniki – spominki, uporabni predmeti in darilni program
- domačini – večinoma priložnostna darila, tudi dražja
- obiskovalci, ki v sklopu Rokodelskega centra obišejo tudi trgovino, si ogledajo izdelke, iščejo informacije o le-teh, uporabnost, vrsta lesa, preberejo si kakšno zgodbo, povprašujejo po izdelovalcih domače ribniške obrti,..

Glede na opravljeno analizo kupcev smo ugotovili, da so večinska populacija mlajši kupci otroci, ki prihajajo k nam na tehniške dni in želijo kupiti spominek do 10 €. Zaradi slednjega smo v našo ponudbo dodali nove magnete, narejene v naši delavnici, nove lesene svinčnike, obeske in piščali. V decembru 2024 smo imeli poleg stalnih naročnikov nove kupce – podjetja, ministrstva in hoteli, ki so pri nas naročili poslovna, protokolarna darila. K večji prodaji v decembru je pripomogla aktivnejša promocija v vseh medijih.

6.2.1 NAJBOLJE PRODAJANI IZDELKI

Najbolj prodajani izdelki so v vrednosti od 1 – 10 €, kosovno smo v letu 2024 prodali največ izdelkov za kuhinjo (žlice, deske,) in glinene pekače (potičniki).

6.3 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA OBISK, POVPRŠEVANJE IN PRODAJO

Dejavniki, ki vplivajo na obisk in prodajo so odvisni od letnih časov, prireditev, praznikov, akcij in posebnih ponudb.

- Januar in februar: manj obiskovalcev, manjša prodaja
- Pomladanski meseci (od marca do junija): organizirane skupine, ekskurzije, tehniški dnevi, kulturni dnevi (upokojenci, šolarji, društva, kolektivi, ...)
- Poletni meseci (julij, avgust, september): enodnevni gostje iz Slovenije, v tem času največ tujcev manj organiziranih skupin.
- September, oktober, november: organizirani izleti, ekskurzije (upokojenci, šolarji, društva, kolektivi,...)
- November: obisk organiziranih skupin upade in s tem tudi prodaja, v drugi polovici meseca pa stranke že naročajo prva praznična oz. poslovna darila
- December: praznična, poslovna, protokolarna in osebna darila (posamezni kosi ali sestavljena darila)

6.3.1 TEMATSKE POSTAVITVE IZDELKOV NA PRODAJNIH POLICAH IN POSEBNE PONUDBE S POPUSTI

S tematsko postavitvijo in posebnimi ponodbami se želimo približati in osvojiti čim več obiskovalcev – kupcev in zadovoljiti njihovim željam in potrebam.

- Pomladanska akcija (cvetlični lončki, grablje, kosišča, koši,...)
- Velikonočna ponudba (leseni pirhi, miniaturni kelihi, peharji, košare, raglje, rožni venci, zvončki, pripomočki za peko, ribežni, sklede..)
- Poletna akcija (spominki, promocijske majice, oprema za dom in vrt)
- Jesenska (ribežni, škafi, čebri, majolke,..)
- Veseli december in trije dobri možje (kotiček z lesenimi igračkami, sestavljena poslovna in osebna darila,...)
- Program za predšolsko in šolsko mladino
- Ponudba za upokojence

6.3.2 DOBAVITELJI – IZDELOVALCI

V preteklem letu je bilo opravljenega več terenskega dela pri izdelovalcih, vzpostavljenih pa nekaj novih kontaktov z izdelovalci domače obrti, ki v trgovini še niso imeli svojih izdelkov.

6.3.3 NOVI PRODAJNI ARTIKLI

V letu 2024 smo v trgovini razširili ponudbo z izdelki iz lesa, gline, publikacije, knjige, katalogi, nosilnimi vrečkami. Iz rokodelske -pletarske delavnice RC smo dali v prodajo več novih pletenih izdelkov, ki so jih izdelali pletarji prostovoljci (košarice, rete, peharji iz slame, glinene ribice) in lasersko izrezane lesene novoletne okraske. V prodajo smo dali tudi muzejsko repliko Tangram in promocijske izdelke (dežnik, bombažna trajnostna vrečka), označene s prejemom žlahtnega Valvasorjevega priznanja. Na police smo dodali tudi izdelke nove lončarske produkcije Rokodelskega centra Ribnica.

6.4 CERTIFIKATI, ZGODBE, EMBALAŽA

Ugotavljamo, da so med kupci dobro sprejeti izdelki domače obrti, opremljeni z zgodbami in certifikati, ki predstavljajo dodano vrednost izdelkom. Večina izdelkov je že dovršenih z ustrežno, trajnostno embalažo (škrnicel in lesena ščipalka) zaokroženo s celostnim logotipom

našega zavoda. Poleg izdelkov pišemo tudi zgodbe iz naših rokodelskih delavnic in predstavljamo rokodelce.

6.5 DODATNA PONUDBA

Izdelki po naročilu, ročno ali lasersko ožiganje na les (logotipi, posvetila), poslikave na les in glino, unikatna embalaža, svetovanje. V letu 2024 smo prejeli veliko individualnih naročil za lasersko ožiganje (kuhalnice, medalje, žigi).

6.6 OGLAŠEVANJE

Za večjo prepoznavnost smo oglaševali tako na lokalnem področju kot tudi širše. O posebnih dogodkih, akcijah, ponudbah, popustih, novih izdelkih smo bili videni in slišani na:

- Spletni strani Rokodelskega centra,
- R-kanalu Ribnica,
- v lokalnih časopisih,
- s splošnimi in priložnostnimi ponudbami šolam, vrtcem, društvom, podjetjem,
- po elektronski pošti – po vseh bazah,
- na Facebook-u

6.7 FOTOGRAFIRANJE PRODAJNIH ARTIKLOV

Za potrebe promocije, ponudb, za facebook/instagram, za objave v medijih, vsako leto izvedemo fotografiranje novih izdelkov in naših rokodelcev.

6.8 MUZEJSKA TRGOVINA – DELOVNI ČAS

Trgovina je bila v letu 2024 odprta od ponedeljka do petka od 9.-17., v soboto od 9.-13. ure, v poletnem času od 1.5. do 30. septembra pa od 9.-17. ure med tednom, v soboto od 9.-18. in nedeljo od 10.-18.ure. Trgovina je bila odprta tudi v času večjih dogodkov in kulturnih praznikov. Izven uradne odprtosti Rokodelski center in s tem tudi trgovina odpira vrata za vse vnaprej napovedane obiskovalce, organizirane skupine in ob vseh dogodkih v Rokodelskem centru in (predavanja, delavnice, demonstracije, otvoritve razstav, predstavitve publikacij, knjig, društev...) in drugih dogodkih (športne, turistične in ostale prireditve).

7. GALERIJA MIKLOVA HIŠA

7.1 STROKOVNO DELO

V prvem polletju je, kot ustaljeno, poudarek strokovnega dela galerije temeljil na raziskovanju aktualne (sodobne) slovenske umetniške produkcije, ki rezultira v razstavnem programu ter na preučevanju in populariziranju likovne dediščine iz regionalnega prostora, ki je razvidno predvsem iz pedagoškega programa, dogodkov, člankov in ostalih obrazstavnih aktivnosti.

7.2 DOKUMENTACIJA

V prvem polletju je bila urejena fizična in digitalna dokumentacija aktivnosti iz tekočega leta. V programu za muzejsko dokumentacijo Galis sta bili urejeni in vneseni dokumentaciji dveh razstav, ki sta bili izvedeni v letu 2024. V letu 2024 je bil za raziskovalne in strokovne namene digitaliziran del galerijskega arhiva (v povezavi z: umetnico Ano Likar, zgodovino galerije,

Veljkom Tomanom, Gregorjem Peruškom). V prvem polletju je bilo ovrednoteno 101 umetniško delo iz Likovne zbirke GMH. Opravljena je bila inventura in popis vseh umetniških del, ki jih galerija hrani v svoji likovni zbirki (v depojskih prostorih in zunaj njih). Aktualne vsebine smo objavljali v lokalnem glasilu Rešeto, na spletni strani Galerije Miklova hiša in na socialnih omrežjih (FB, IG).

	2021	2022	2023	2024
Evidentiranje in dokumentiranje	148	173	710	128
Inventariziranje	0	0	3	12
Konserviranje	20	0	0	0
Restavriranje	1	0	0	0
Št. ovrednotenih umetniških del iz Likovne zbirke GMH	42	92	35	101
Objave na spletu (spletna stran, soc.omrežja)	258	406	528	931

7.3 PEDAGOŠKO ANDRAGOŠKO DELO IN PROMOCIJA

7.3.1 DELAVNICE

V prvem polletju smo izvedli 39 pedagoških delavnic za osnovnošolske otroke in gimnazijce, ki so bile v veliki večini vsebinsko vezane na aktualen projekt Ekosanje. Namen pedagoških delavnic je bil spodbuditi poznavanje dejavnosti, s katero se ukvarja Galerija Miklova hiša, krepiti likovno znanje in zavedanje o skupni kulturni dediščini ter preko umetnosti spodbujati k vključevanju trajnostnih praks v vsakdanje življenje. Skupno se je pedagoških delavnic v prvem polletju udeležilo 987 otrok.

V okviru razstave *Iz take smo snovi kot sanje* je bilo izvedenih 30 pedagoških delavnic z naslovom Ekosanje, namenjenih osnovnošolskim učencem in gimnazijcem. Poudarek delavnic je temeljil na spoznavanju trajnostnih praks v okviru umetniškega ustvarjanja in vključevanju le-teh v vsakdanje življenje. V prvem polletju je bilo poleg delavnic, ki so potekale ob aktualni razstavi, organiziranih 9 dodatnih ustvarjalnih delavnic za popularizacijo likovne dejavnosti. V okviru zimskih počitnic je bila v sodelovanju z enoto rokodelstvo organizirana delavnica Superjunaški izziv, na kateri so udeleženci izdelovali in likovno obdelali lesene škatle iz obodov. V sklopu celodnevnega dogodka Varno in zabavno je bilo izvedenih 5 delavnic z naslovom Umetnost in virtualna resničnost, na kateri smo si z učenci OŠ Ribnica ogledali virtualno aktivnost Vstop v sliko in raziskovali mejo med resničnim in neresničnim. V sklopu dogodka Kultura ima dober okus je potekala inovativna ustvarjalna delavnica z naslovom Okusi svojo umetnino, na kateri so udeleženci s pomočjo jedilnih barv ustvarili okusne umetnine. V okviru Županovega dne v Ribnici in Tržnega dne v Sodražici pa sta bili pod mentorstvom akademskih slikark izvedeni večurni likovni delavnici risanja s pasteli in ogljem, ki velja za eno najstarejših risarskih tehnik.

V prvem polletju je bilo poleg pedagoške dejavnosti izvedenih tudi 17 aktivnosti/dogodkov/vodstev za odrasle, ki jih je skupno obiskalo okvirno 300 obiskovalcev. V sodelovanju z enoto rokodelstvo sta bili v spomladanskem času izvedeni dve lončarsko-likovni delavnici izdelovanja cvetličnih loncev, ki sta jih vodili akademska slikarka in lončarka. V okviru razstave *Iz take smo snovi kot sanje* je bilo izvedenih 14 vodstev za odrasle, od tega eno

veččutno vodstvo, ki je bilo organizirano v sodelovanju s Karmen Bajec in Katrin Modic in je potekalo na predvečer Poletne muzejske noči. V sklopu Kulturne promenade, ki jo organizira JSKD je potekala likovna delavnica za odrasle in otroke, na kateri so mentorji in slušatelji likovne šole predstavili različne tehnike in pristope risanja portreta.

V oktobru smo izpeljali kulturni dan za OŠ Franceta Prešerna, v sklopu katerega smo izvedli ogled razstave Zelena točka v Miklovi hiši in likovne delavnice v galeriji za šolarje na katerih je sodelovalo 100 otrok.

Izvedli smo 2 likovni delavnici za otroke – delavnica Noč čarovnic (izdelava bakel) in tematska božično novoletna likovna delavnica, na katerih je sodelovalo 20 otrok.

7.3.2 PROMOCIJA

Promocijo razstav in dogodkov smo izvajali s pomočjo lokalnih in nacionalnih medijev (Televizija Rkanal, mesečni članki v glasilu Rešeto, RTV, Dolenjski list, Portal Sodobna umetnost, Lokalno, spletna stran Galerije Miklova hiša...). Promocijo Galerije Miklova hiša, Likovne zbirke Galerije Miklova hiša in razstavnega programa smo izvajali tudi preko socialnih omrežij (facebook in instagram), s čimer želimo povečati zanimanje za likovno dogajanje med mladimi.

7.3.3 DOGODKI ZA POPULARIZACIJO LIKOVNE DEDIŠČINE

Pomembno aktivnost, povezano s popularizacijo lokalne dediščine je predstavljal kulturno-kulinaričen dogodek z naslovom Kultura ima dober okus, v okviru katerega smo javnosti kulturo in dediščino predstavili skozi kulinariko in okuse, ki so jih umetniškimi, muzejskimi, rokodelskimi in turističnimi vsebinam dodali lokalni kulinarični mojstri. Dogodka se je udeležilo cca. 200 obiskovalcev. Likovno dediščino (t.j. Likovno zbirko in Forma vivo) smo popularizirali tudi v okviru Poletne muzejske noči, ki je letos minila v znamenju ranljivih skupin – na razstavi Iz take smo snovi kot sanje smo organizirali veččutno vodstvo, na katerem smo namesto zgolj z vidom, umetniška dela občutili veliko bolj celostno - z vonjem, okusom in otipom. Lokalno, širše slovensko in svetovno likovno dediščino pa smo popularizirali tudi v okviru projekta z naslovom Umetnost polni praznino in obarva sivino, s katerim smo na sproščen in neinvaziven način obiskovalcem Rokodelskega centra posredovali vsebine in zanimivosti s področja likovne ustvarjalnosti, umetnostne zgodovine in likovne dediščine. Projekt je bil v prvem polletju izveden v obliki ene plakatne razstave, ki se nahaja v toaletnih prostorih Rokodelskega centra Ribnica.

7.4 RAZSTAVNI PROGRAM GALERIJE MIKLOVA HIŠA

7.4.1 IZ TAKE SMO SNOVI KOT SANJE / Izbor del iz Likovne zbirke Galerije Miklova hiša v dialogu s sodobno slovensko likovno produkcijo

Odgovorna oseba v Galeriji Miklova hiša: Ana Koščak

Kustosinji: Ana Koščak in Maša Žekš

Čas trajanja razstave: 27.4.2024

Lokacija: Grad Ribnica (razstavni prostor nad poročno dvorano)

Programsko leto 2024 je bilo posvečeno oblikovanju in realizaciji družbeno in okoljsko naravnane projekta z naslovom Ekosanje, s katerim je želela galerija aktualizirati vlogo umetnosti v okviru trajnostnega razvoja družbe in okolja. Na ta način se Galerija Miklova hiša v prostor postavlja ne le kot institucija, ki prevzema aktivno vlogo na področju soustvarjanja in sooblikovanja družbene prihodnosti, temveč tudi kot inovativna platforma, ki spodbuja dialog med umetnostjo, družbo in okoljem ter odpira vrata številnim kreativnim in trajnostnim rešitvam za izzive sodobnega sveta. Vsebinsko izhodišče projekta je predstavljala *Agenda 2030*, ki jo je leta 2015 sprejela skupnost držav članic OZN in zajema načrt ukrepov za spodbujanje trajnostnega razvoja na globalni ravni. Izpostavljenih je 17 ciljev, ki so oblikovani z namenom reševanja kompleksnih družbenih izzivov in spodbujanja trajnostnega razvoja, ki združuje ekonomske, socialne in okoljske vidike. Agendo je leta 2019 podprl tudi ICOM in izrazil zavezanost muzejev k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja, kot jih določa Agenda 2030. Slednja je postala vodilni okvir za vključitev trajnostnih pristopov v muzejske prakse na globalni ravni ter s tem še dodatno spodbudila aktivno vlogo muzejev pri doseganju trajnostne prihodnosti.

Ključni del projekta je predstavljala razstava z naslovom »*Iz take smo snovi kot sanje*«, ki je črpala navdih iz slavnega citata iz drame »Vihar«, enega zadnjih del Williama Shakespeara. Poetičen naslov razstave lahko v kontekstu našega polimorfnega odnosa do okolja, družbe in prihodnjih generacij razumemo kot namigovanje k emancipirani odgovornosti posameznika, ki možne sanjske prihodnosti sooblikuje na podlagi lastnih odločitev in smiselnih dejanj. Aludira na idejo, da smo kovači lastne usode in graditelji lastnega sveta, da imamo priložnost z zavestnim delovanjem oblikovati trdne in trajnostne temelje za imenitno in lepšo bodočnost o kateri sanjamo. Razstava, ki je raziskovala, razkrivala in prevpraševala različne trajnostne prakse v umetnosti, je bila postavljena v začasni razstavnih prostorih v ribniškem gradu in je zajemala predstavitev del dvanajstih slovenskih likovnih ustvarjalcev, med njimi šest del iz Likovne zbirke Galerije Miklova hiša. Želja za zbirko namreč ni zgolj njeno ponavljajoče se razstavljanje, pač pa vnovično umeščanje v aktualen kontekst sodobnih umetniških tokov, s čimer se ji pripisuje sveža interpretacija in ustvarja vedno nova, predrugljena vrednost. Povezovanje del iz matične likovne zbirke z drugimi sodobnimi umetniškimi deli ne postavlja zbirke zgolj v živo interakcijo, temveč prispeva tudi k razširitvi razumevanja umetniških praks ter krepitvi pomembnosti in aktualnosti zbirke v širšem kontekstu. Na razstavi so bila predstavljena izbrana umetniška dela, ki na različne načine problematizirajo oz. nagovarjajo vsaj enega izmed ciljev trajnostnega razvoja Agende 2030, pri čemer se dotikajo predvsem tematik vezanih na okoljevarstvo, zagotavljanje družbene enakosti in enakopravnosti spolov ter sistem stanovanjskih politik oz. infrastruktur. Dela iz zbirke avtorjev Emerika Bernarda, Pile Rusjan in Dejana Štefančiča, Rene Rusjan, Tine Dobrajc, Mitje Ficka in umetniškega tandema Plateauresidue so bila postavljena v dialog s sočasno slovensko umetniško produkcijo Monike Slemc Klavžar, Ulle Žibert, Mihe Godca, Nike Erjavec, Sare Rman in umetniškega kolektiva Kvadratni meter.

Cilj razstave, kot tudi celotnega projekta Ekosanje ni bil le ozaveščati o ciljih Agende 2030, temveč tudi poudarjati vizionarsko moč umetnosti, ki ni vedno le ogledalo sedanjosti, temveč lahko predstavlja tudi močno orodje za prihodnost. V nasprotju s kritičnim pristopom, ki s svarilnim žuganjem ali agresivnim vzbujanjem občutka krivde na gledalca pogosto učinkuje nasprotno od zelenega, je razstava postregla s pozitivno izkušnjo in umetnost uporabila kot katalizator, ki primarno spodbuja in navdihuje. Pomembnost pozitivne izkušnje pa ni bila omejena le na čustveni in intelektualni odziv gledalca, temveč tudi na subtilen opomnik o individualni odgovornosti in aktivni vlogi v skupnosti. Vsak posameznik je močan in soodgovoren akter, ki v rokah poseduje moč oblikovanja snovi za prihodnost, o kateri sanjamo. Iz take snovi je, kot smo mi sami.

V okviru razstave je bil izdan tudi katalog v tiskani obliki.

Mediji o razstavi:

- Časopis Delo, Umetnost je res pomembna – Galerija Miklova hiša razstavlja dela dvanajstih umetnikov v začasni grajski prostorih (26.4.2024)
- <https://www.rtv slo.si/kultura/vizualna-umetnost/iz-take-smo-snovi-kot-sanje-kako-umetnost-sanja-o-trajnostni-prihodnosti/706280>
- <https://www.slovenia.info/sl/dozivetja/dogodki/10610-razstava-iz-take-smo-snovi-kot-sanje>
- <https://www.sta.si/3293757/v-gradu-ribnica-razstava-umetnosti-v-okviru-trajnostnega-razvoja-druzbe-in-okolja>
- Radio Slovenija (intervju z Markom Škrlem)
- <https://365.rtv slo.si/arhiv/slovenska-kronika/175043758>

Število obiskovalcev na odprtju razstave	60
Število obiskovalcev na razstavi	118
Število obiskovalcev v pedagoški sobi	/
Število obiskovalcev v okviru pedagoških delavnic / javnih vodstev	1.102
SKUPNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV	1.280

Število pedagoških delavnic / javnih vodstev	44
--	----

7.4.2 ZAKLJUČNA RAZSTAVA LIKOVNO IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA LICE

Odgovorna oseba v Galeriji Miklova hiša: Ana Koščak

V sodelovanju z mentorji: Božidar Strman, Marko Glavač, Simon Lavrič, Andreja Gorjanc, Karmen Bajec

Čas trajanja razstave: 4.6.2024

Zaključek likovnega izobraževanja LICE 2023/24, ki pod okriljem Galerije Miklova hiša kontinuirano deluje že od leta 2008, je potekal v prostorih Rokodelskega centra Ribnica. V

okviru zaključnega dogodka smo odprli razstavo likovnih del, ki so v šolskem letu 2023/24 nastala izpod rok odraslih slušateljev in otrok.

Zaključna razstava likovnih del je postavljena v obeh ateljejskih prostorih v Rokodelskem centru in obsega dela s področja slikarstva, kiparstva, grafike, prostorskih instalacij in videa oz. animacije. Razstavljena so slikarska, kiparska in grafična dela slušateljev od 1. do 4. ter projektne letnika; osnovnošolska skupina pa je likovno izobraževanje zaključila z slikarskimi in kiparskimi likovnimi deli ter video animacijo. Osnovno vodilo osnovnošolske skupine je bilo raziskovanje lokalne in svetovne likovne dediščine, ki so jo spoznavali skozi oči velikega renesančnega genija Leonarda da Vincija ter humornega in svetovljanskega Ribničana.

Število obiskovalcev na odprtju razstave	60
SKUPNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV	60

7.4.3 EKOSANJE 2

Razstava Zelena točka v Miklovi hiši, Zavetišče za zavržene rastline

Prenos razstave »Iz take smo snovi kot sanje« iz gradu v Galerijo Miklova hiša

Odgovorna oseba v Galeriji Miklova hiša: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Kustosi: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Čas trajanja razstave: 11.10 – 15.11.2024

Lokacija: Galerija Miklova hiša

Po daljšem obdobju, ko je bila Galerija Miklova hiša zaradi prenove, oziroma sanacije škode po izlivu vode, zaprta, je bila to prva razstava, ki je zaživela v njenih prostorih. Razstava je bila dvo delna – poleg razstave Zelena točka v Miklovi hiši, ki je bila postavljena v manjši prostor in na hodnik smo prenesli v večji prostor še izbor likovnih del razstave »iz take smo snovi kot sanje«, ki je sicer bila postavljena v Ribniškem gradu. Razstava Zelena točka je del projekta Ekosanje 2, ki je vsebinsko in konceptualno nadaljevanje projekta Ekosanje.

Zavod za zavržene rastline sestavljata dve avtorici, akademski slikarki – Eva Jera Hanžek in Anamari Hrup. V svoji postavitvi Zelena točka v Miklovi hiši združita galerijsko dejavnost, torej postavitev razstave in obenem vzpostavljata prostor za svojevrstno interakcijo z obiskovalci, ki ni ravno običajna. Le ti so povabljeni, da postanejo posvojitelji dela razstavljenih del – rož. Gre za sodobno umetniško instalacijo, v katero ste pozvani postati njen aktivni člen. Vsebinska naravnost njenega dela je skrb za okolje, empatija do vseh in vsega okoli nas, cikličnost in trajnostni razvoj so vsebine, ki so postale vrednota, če naj ne le ohranimo, ampak soustvarimo boljši svet in ga takega zapustimo našim zanamcem.

Število obiskovalcev na odprtju razstave	55
Število obiskovalcev na razstavi	246
Število obiskovalcev v okviru pedagoških delavnic / javnih vodstev	100
SKUPNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV	401

Mediji o razstavi

- RTV slovenska kronika – prispevek

7.4.4 RAZSTAVA INSTALACIJE SVETLOBNI OSCILATOR (AVTOR TILLEN SEPIČ)

Odgovorna oseba v Galeriji Miklova hiša: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Kustosi: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Čas trajanja razstave: 8.11. 2024– 31.1.2025

Lokacija: Trikotni park ob Urbanovi cesti

Tilen Sepič je mednarodno uveljavljen multimedijski umetnik, ki deluje na področju svetlobno kinetičnih instalacij. Razstavljal je po vsem svetu, tokrat je postala Ribnica prizorišče fascinantne postavitve svetlobnih potujočih teles v Trikotnem parku ob Urbanovi cesti. Svetlobni oscilator Tilna Sepiča ni nikoli čisto enak, avtor namreč vključi, oziroma uporabi okoliščine in okolje, ki jih nudi posamezna lokacija. V primeru ribniškega Svetlobnega oscilatorja so to drevesa, ki že s svojo naravno lego omogočajo zanimivo mrežno razmestitev nosilcev in »zajl«, ki vodijo gibanje svetlobnih teles. Seveda je njihov pravi učinek viden in občuten predvsem v mraku in ponoči. Gibanje svetlobnih teles spremlja tudi zvočna kulisa, kar še poudari celostno in meditativno izkušnjo fenomena svetlobnega oscilatorja in čarobnega okolja parka, dreves, kamnitega mostu čez reko, obzidja in ribniškega gradu v bližini.

Število obiskovalcev na odprtju razstave	30
Število obiskovalcev na razstavi	Instalacija na prostem, ni določljivo*
SKUPNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV	Instalacija na prostem, ni določljivo

* *Opomba: Zunanja instalacija je zbudila veliko pozornost in odobravanje javnosti, zaradi česar smo podaljšali trajanje razstave in lahko ocenjujemo število ogledov občanov in obiskovalcev na več tisoč.*

Mediji o razstavi

- Rešeto december 2024 članek

7.4.5 RAZSTAVA SOLANDIUM 2063 (AVTOR NEJC TRAMPUŽ)

Odgovorna oseba v Galeriji Miklova hiša: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Kustosi: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Čas trajanja razstave: 22.11.-12.12.2024

Lokacija: Galerija Miklova hiša

Nejc Trampuž je eden najvidnejših predstavnikov mlajše generacije intermedijskih umetnikov, ki svoje delo gradi na presečišču umetnosti, tehnologije in družbene kritičnosti. Njegova dela so bila predstavljena na številnih razstavah, festivalih in dogodkih tako doma kot v tujini, kjer so prejela več nagrad in priznanj.

Na samostojni razstavi v Galeriji Miklova hiša in projekciji na fasado stavbe galerije je Trampuž premierno predstavil svoj najnovejši projekt *Solandium 2063* – vizionarsko umetniško delo, ki združuje računalniško igro, interaktivno izobraževanje in tehnološki eksperiment. V kontekstu razstavne serije svojim projektom na inovativen način opolnomoči javnost pri soočanju z okoljsko krizo ter spodbuja premislek o odnosu med človeštvom, tehnologijo in naravo, kar nakazuje, kako lahko umetnost aktivno sodeluje pri reševanju sodobnih globalnih izzivov. Razstava v notranjosti galerije je vsebovala ambientalno postavitev in možnost aktivnega sodelovanja obiskovalcev, ki so se lahko preizkusili v igranju ekološko ozaveščene računalniške igre, na fasadi stavbe pa je bila animacija le te. Tako je bila vključena čim širša javnost, saj je bila lokacija v samem središču Ribnice.

Število obiskovalcev na odprtju razstave	50
Število obiskovalcev na razstavi	98 v galeriji in nedoločljivo za projekcijo na fasado Miklove hiše*
SKUPNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV	148**

* *Projekcija na fasado Miklove hiše je prav tako zbudila veliko pozornost javnosti in si jo je ogledalo zelo veliko občanov in obiskovalcev Ribnice.*

* *Razstava je bila odprta krajši čas (manj razstavnih dni) kot običajne razstave.*

Mediji o razstavi

- Rešeto december 2024 članek

7.4.6 RAZSTAVA IZ ZBIRKE RIKO »STANJE STVARI«

Odgovorna oseba v Galeriji Miklova hiša: Ana Koščak in Sašo Koprivec

Kustosa: Polona Lovšin, Miha Colner

Čas trajanja razstave: 18.12. – 31.1.2025

Lokacija: Galerija Miklova hiša

Že dolga leta trajajoče plodno sodelovanje med Galerijo Miklova hiša in podjetjem Riko obeležujejo razstave Iz zbirke Riko. Že tradicionalni decembrski razstavniki termin je tudi v letu 2024 pripadal redni predstavitvi bogate zbirke likovnih del podjetja Riko. Tokrat je bila kurirana s strani kustosa Mihe Colnarja, ki jo je poimenoval Stanje stvari. Na razstavi je bilo predstavljeno 10 večino sodobnih avtorjev, ki so v svojih delih vsak na svoj način likovno komunicirali dano temo.

Število obiskovalcev na odprtju razstave	60
Število obiskovalcev na razstavi	292
SKUPNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV	352

Mediji o razstavi

<https://www.delo.si/avtor/promo-delo>. članek 17.2.2024

<https://365.rtvsllo.si/arhiv/svet-kulture/175095206ht>

Radio Slovenija prispevek Marko Škerlj

7.5 LIKOVNA ŠOLA LICE

V okviru Likovno izobraževalnega centra LICE smo v prvem polletju izvajali likovno izobraževanje za odrasle in otroke. Program likovne šole LICE obsega štiri letnike osnovnega izobraževanja in nadaljnje projektno izobraževanje, ki je omejeno na 3 zvrsti likovnega izražanja: slikarstvo, kiparstvo in grafika. Likovno izobraževanje za odrasle je v šolskem letu 2024/2025 vpisanih skupno 22 slušateljev. Program za odrasle so izvajali akademski slikarji in kiparji, ki delujejo v širšem ribniškem prostoru: Marko Glavač akad. kip., Božidar Strman - Mišo akad. slik., Simon Lavrič akad. slik., Karmen Bajec akad. slik.

Uvedli smo nov izobraževalni program – priprave na sprejemne izpite za Srednjo oblikovno šolo, umetniške gimnazije ter za vpis na Likovno akademijo. Obiskujejo ga 4 šolski otroci.

V novo šolsko leto 2024/25 je v program likovne šole LICE vpisanih skupno 22 slušateljev, od tega v LICEUM 4 predšolski otroci in v mladinski skupini 9 otrok ter v program za odrasle 9 slušateljev.

7.6 KAZALNIKI USPEŠNOSTI

	2021	2022	2023	2024
Število razstav	9	11	5	6
Število enot obdelanega gradiva	587	671	1.276	486
Število obiskovalcev na razstavah in dogodkih	1.714	4.096	2.891*	2.271
Število pedagoških delavnic za otroke	9	51	31	45
Št. andragoških delavnic oz. vodstev po razstavah	10	12	10	17
Število likovno- izobraževalnih delavnic (LICE)	43	64	96	161

*Število zajema obiskovalce na razstavah in dogodkih.

8. TURIZEM RIBNICA

Enota Turizem Ribnica je organizacijska enota Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica, ki je odgovorna za dejavnosti spodbujanja razvoja trajnostnega turizma občine Ribnica, povečanje prepoznavnosti in obiska, izvajanje dejavnosti Info točke, povezovanje in sodelovanje z deležniki turizma, oblikovanje turistične ponudbe, ki temelji na trajnostnem turizmu, organizacija turističnega vodenja ter promocija destinacije. Enota stremi k izvrševanju kompleksnejših nalog, ki delujejo po principih DMO ali DMMO (destinacijski menedžment in marketing organizacija).

8.1 GIBANJE TURISTIČNEGA PROMETA

8.1.1 ŠTEVILO OBISKOVALCEV INFO TOČKE

Info točka v ribniškem gradu je obratovala od maja do oktobra 2024. V dopoldanskem času so delo informatorja opravljale zaposlene na turizmu in študenti. Njihove aktivnosti oz. naloge so

bile predvsem informiranje obiskovalcev o zanimivostih lokalnega okolja, svetovanje o nastanitvah, gostinskih obratih, pohodniških in kolesarskih poteh, registracija uporabnikov v sistem za izposajo mestnih koles Ricikel, izposoja električnih koles ter nudenje promocijskega gradiva. V ribniškem gradu ima svoje prostore tudi Muzej Ribnica, ki s svojimi stalnimi in občasnimi razstavami. Vstopnice za ogled le teh lahko obiskovalci kupijo na Info točki ali v Rokodelskem centru.

V spodnji tabeli prikazujemo število obiskovalcev Info točke po mesecih in letih.

Mesec	2022			2023			2024		
	Št. domačih gostov	Št. tujih gostov	Skupaj vseh gostov	Število domačih gostov	Število tujih gostov	Skupaj vseh gostov	Število domačih gostov	Število tujih gostov	Skupaj vseh gostov
Maj	120	12	132	98	8	106	82	36	118
Junij	163	23	186	195	72	265	205	73	278
Julij	281	56	337	263	78	341	235	85	320
Avgust	346	61	407	289	78	386	305	91	396
september	165	31	196	164	21	212	150	40	290
Skupaj:			1258			1310			1402

Iz Tabele 1 je razvidno, da je v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 Info točko obiskalo zelo podobno število obiskovalcev. Iz podatkov je razvidno, da je bilo v letošnjem letu povečan obisk tujih gostov. Gosti so predvsem povpraševali o turističnih atrakcijah in možnosti aktivnega preživljanja časa v Ribnici in okolici in obiskovali razstave v gradu. V letošnjem letu je bilo tudi več obiskovalcev samega gradu, zaradi več sončnih dni in odprte grajske kavarne

8.1.2 ŠTEVILO NOČITEV IN PRIHODOV V OBČINI RIBNICA

V sklopu Strategije razvoja trajnostnega turizma v občini Ribnica 2022-2028 smo si zastavili naslednje cilje, ki so izhajali iz podatkov leta 2019.

- Rast števila prenočitev za pribl. 10 % letno,
- Rast števila turistov za pribl. 10% letno,
- Povečanje število nastanitvenih kapacitet

Nočitve v občini Ribnica				
Št. Nočitev/leto	2021	2022	2023	2024
	2560	4394	4575	4653

Prihodi turistov v občini Ribnica				
Št. Prihodov/leto	2021	2022	2023	2024
	1271	1517	2281	2998

Iz podatkov je razvidno, da smo v letu 2024 dosegli 4% povečanje števila nočitev v primerjavi z letom 2023, medtem ko se je delež prihodov v letu 2023 povečal za 24 %, s tem smo uresničili napovedi. Na osnovi podatkov je razvidno, da je povprečna doba bivanja v Ribnici 2,2 dni, kar je obetaven podatek in pomeni, da se turisti na destinaciji zadržujejo dlje.

Trajnostne kazalnike spremlja Turizem Ribnica posebej v sklopu Zelene sheme slovenskega turizma.

8.1.3 ŠTEVILO OBISKOVALCEV ORGANIZIRANIH SKUPIN

V spodnji tabeli je prikazan statistični podatek o številu obiskovalcev organiziranih skupin Ribnice. V letu 2024 smo zabeležili rast obiskovalcev v primerjavi z letom 2023.

Razlika med letoma 2023 in 2024:

- Povečanje organizacije skupin za 14 %
- Povečanje števila obiskovalcev za 16,3 %
- zmanjšanje organizacije lokalnega vodenja za 21,6 %

2023	organizirane skupine		lokalno vodenje	2024	organizirane skupine		lokalno vodenje
	št. skupin	št. obiska	št. obiska		št. skupin	št. obiska	št. obiska
januar	2	35	/	januar	1	6	/
februar	4	75	/	februar	1	27	/
marec	6	152	11	marec	6	211	/
april	5	235	28	april	7	224	28
maj	18	508	66	maj	26	870	124
junij	12	459	/	junij	19	524	66
julij	5	123	/	Julij	7	216	2
avgust	3	105	5	Avgust	5	128	/
september	7	215	87	september	9	325	12
oktober	18	513	66	oktober	18	556	25
november	11	329	65	November	6	193	/
december	1	29	/	december	2	40	/
skupaj	92	2778	328	skupaj	107	3320	257

Opomba: V tabeli niso vključeni tehniški dnevi, delavnice.

8.1.4 SEGMENT OBISKOVALCEV ORGANIZIRANIH SKUPIN

Strategija razvoja turizma Ribnica: Glavni obiskovalci so šolske in druge (seniorji) organizirane skupine v Rokodelskem centru Ribnica in v Muzeju Ribnica na Ribniškem gradu ter dnevni rekreativni obiskovalci – predvsem pohodniške točke.

Na tujih trgih je trenutno še predvsem poslovna in tranzitna destinacija, ki pa jo počasi odkrivajo individualni obiskovalci, ki iščejo kakovostne butične zgodbe (kot sta npr. BioSing in Škrabčeva domačija).

Segment organiziranih skupin od meseca januarja do junija 2024:

- Senior skupine: 32%
- Odrasli: 25%
- Šolske skupine: 23%
- Agencijski gostje: 12%
- Obiskovalci s posebnimi potrebami: 5%
- Tuji obiskovalci: 3%

8.2 ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA

Občina Ribnica je v letu 2024 pristopila k nacionalnem programu Zelena shema slovenskega turizma. Ob svetovnem dnevu turizma 2022 je podpisala Zeleno zavezo, s katerim se je zavezala, da bo upoštevala deset načel k trajnostnemu delovanju in nenehnemu prizadevanju za izboljšave na področju turizma. Turizem Ribnica je konec leta 2024 oddal vlogo za presojo Slovenski turistični organizaciji, ki bo s pomočjo mednarodnega orodja Green Destination standard preverila trajnostne kazalnike v občini na več ravneh. Zeleni koordinator je zbral vso dokumentacijo za zadnja tri leta na področju destinacijskega menedžmenta (upravljanje turističnega obiska, poročila o obisku, zakonska in etična določila, ki veljajo v destinaciji na področju trajnostnega turizma, razvoj turističnih produktov), narave in okolja (doživetja v naravi, ohranjanje narave), okolja in podnebja (raba zemlja in onesnaževanje, upravljanje z vodami, upravljanje z odpadki, predelava odpadkov, raba energije, trajnostna mobilnost, podnebne spremembe), kulture in tradicije (kulturna dediščina, tradicija), družbene klime (človekove pravice, sodelovanje z lokalno skupnostjo, lokalna ekonomija, družbeno ekonomski vplivi turizma v občini Ribnica, zdravje in varnost) in poslovanje turističnih podjetij (vključevanje turističnih podjetij, informiranje in promocija).

8.3 PRIDOBITEV OKOLJSKEGA ZNAKA ZELENI KLJUČ

V mesecu maju je Javni zavod Rokodelski center Ribnica za trajnostno upravljanje turistične atrakcije Rokodelski center in ribniški grad prejel certifikat Zeleni ključ (Green Key). Gre za mednarodni program okoljskih oznak za turistične namestitve in druge turistične objekte in sistem certificiranja, ki spodbuja trajnostni razvoj turizma ter promovira okoljsko odgovorno ravnanje v turistični industriji.

Namen programa je predvsem zmanjšanje negativnega vpliva turizma, zato je velik poudarek namenjen obveščanju in vključevanju obiskovalcev v trajnostne in okolju prijaznejše ukrepe, ki jih v obratih izvajajo. Ti ukrepi so vezani na zmanjševanje porabe električne energije in vode, ohranjanju in razvoju dediščine rokodelstva, zmanjševanju odpadkov, izločanju plastike, sodelovanje z lokalno skupnostjo in drugimi ukrepi. Turizem Ribnica si bo prizadeval za podaljšanje znaka tudi v prihodnjih letih.

S pridobitvijo okoljskega znaka, je Rokodelski center Ribnica, kot turistična atrakcija pridobil naziv Slovenia green attraction, ki ga podeljuje Slovenska turistična organizacija.

8.4 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA PRIREDITVENE KULTURNO – TURISTIČNE DEJAVNOSTI

Enota Turizem Ribnica je v letu 2024 organizirala prireditve, delavnice, srečanja z deležniki in sodelovala ter nudila podporo organizatorjem in ostalim deležnikom v turizmu ter enotam Rokodelskega centra pri organizaciji kulturnih in turističnih dogodkov, ki so se odvijali na območju občine Ribnica.

8.4.1 PREŠEREN VEČER

8. februarja smo ob obeleževanju največjega praznika kulture priredili kulturni program za odrasle in otroke. Za odrasle je potekal večer poezije, za najmlajše pa se je odvijala rokodelska delavnica izdelovanja pustnih mask. Dogodka se je udeležilo približno 100 obiskovalcev in 14 otrok na delavnici.

8.4.2 SVETOVNI DAN VODNIKOV

V okviru mednarodnega dne turističnih vodnikov, 21.2.2024, smo ob 17. uri organizirali brezplačen voden sprehod po ribniškem trgu. Vodenja se je udeležilo približno 30 ljudi.

8.4.3 DUATLON RIBNICA

Triatlon klub Ribnica je 13.4.2024 organiziral tekmovanje v duatlonu. Registracija je potekala pred Rokodelskim centrom. Za tekmovalce je Turizem Ribnica pripravil promocijske vrečke, za prve tri tekmovalce vsake kategorije pa smo pripravili unikatna avtentična darila.

8.4.4 REZ IN TRGATEV NAJSTAREJŠE TRTE

Z društvom vinogradnikov Ribnica smo izvedli dogodek Rez ribniške trte in trgatev v ribniškem gradu. Priredili smo krajši kulturni program s poezijo in glasbo s pogostitvijo, prireditve se je udeležilo skupaj 150 obiskovalcev.

8.4.5 GREGORJEVO

Z enoto Rokodelstvo smo tudi v letu 2024 ob Gregorjevem organizirali delavnico izdelovanje gregorčkov za otroke. Otroci so iz naravnih materialov izdelovali »ladjice« in jih spuščali po reki Bistrici, za odrasle pa je istočasno potekala predstavitev: Skrivna narava Ribniške doline z ornitologom Aleksandrom Kozina.

8.4.6 VEČER ZA DAME

Ob praznovanju Dneva žena, 7. marca, smo organizirali večer, ki je združil rokodelske veččine in sodobno tehnologijo. Dogodek je bil zasnovan kot unikatna priložnost, kjer so se ženske lahko sprostile v prijetnem okolju ter se prepustile svojim umetniškim navdihom. Na dogodku je sodelovalo 14 prijavljenih oseb.

8.4.7 DOBRODELNO OKROG SLOVENIJE

7. maja smo v Rokodelskem centru Ribnica organizirali sprejem in pogostitev kolesarjev v okviru dogodka "Dobrodelno okrog Slovenije" (DOS). Namen dogodka je bil izkazati podporo in hvaležnost kolesarjem, ki so sodelovali v tej dobrodelni pobudi. Dogodek je organizacijsko

podprl Turizem Ribnica, ki je prav tako poskrbel za ustrezno oglaševanje sprejema. Kolesarskega dogodka se je udeležilo 26 kolesarjev ter približno 50 podpornikov.

8.4.8 LONČARIJA TEČE

V sklopu tekaškega dogodka, ki smo se ga udeležili 25. maja 2024, smo predstavljali turistične vsebine Ribnice z vsem razpoložljivim promocijskim materialom.

8.4.9 VARNO IN ZABAVNO

V okviru dneva Zemlje in ozaveščanja o varnosti je Turizem Ribnica v sodelovanju s SPV-ji ter ostalimi deležniki organiziral celodnevni dogodek Varno in zabavno, 22. aprila 2024 pred Rokodelskim centrom v Ribnici. Namen dogodka je bila predstavitev in osveščanje javnosti o odgovornosti za varnost v najširšem smislu, s poudarkom na prometni, družbeni in okoljski varnosti. V sklopu dogodka je bil organiziran tudi tehniški dan za 7. in 8. razrede OŠ Ribnica. Dogodka se je udeležilo okoli 1500 obiskovalcev.

8.4.10 KULTURA IMA DOBER OKUS

Enota turizem je bila vpeta tudi v organizacijo prireditve Kultura ima dober okus, zagotovila je vso potrebno dokumentacijo za prijavo dogodka in promocijo.

8.4.11 DAN MUZEJEV

17.5.2024 smo na mednarodni dan muzejev vse enote Rokodelskega centra pripravili program za 5. razrede OŠ Ribnica. Turizem Ribnica je predstavljal najbolj nenavadne muzeje sveta, nato smo za otroke izvedli delavnico o zamisli navdihujočega muzeja v Ribnici. Njihove ideje smo s pomočjo umetne inteligence pripravili v realistične slike.

8.4.12 DNEVI PIVA IN KULINARIKE/ŽUPANOV DAN

V sklopu dvodnevne dogodka Dnevi piva in kulinarike, ki je potekal od 21.6.-22.6.2024 smo nudili organizacijsko pomoč organizatorju Brewwood.

Dne 22.6.2024 pa v soorganizaciji z Občino Ribnica pripravili Županov dan 2024, ki je tudi letos postavil v ospredje lokalno kulturo in raznolike aktivnosti za vso družino. Dogodek je privabil številne obiskovalce in ponudil pester program, vključno z dobrodelnim kuharskim izzivom, ki je v Ribnico pripeljal kuharskega chefa Mojmirja Šiftarja.

8.4.13 SLOVENSKA BAKLA

22. maja smo v sodelovanju z Olimpijskim komitejem in lokalnimi športnimi društvi organizirali dogodek "Slovenska bakla". Program je bil zasnovan okoli poti in prenosa bakle, ki se je začel pri gradu Ribnica in zaključil v Športnem parku Ribnica. Osrednji dogodek v Športnem parku je privabil številne občane, zlasti otroke, ki so z navdušenjem pozdravili prihod bakle. Vzdušje sta popestrila Ribniški pihalni orkester z veselo koračnico in nastop ribniških mažoret, ki sta s svojimi nastopi obogatila celotno dogajanje.

8.4.14 DEŽELAK JUNAK

V prvem dnevu meseca junija smo v Ribnici gostili Deželaka Junaka, ki je že deseto leto zapored organiziral zbiranje finančnih sredstev za otroke iz socialno ogroženih družin. Dogodek

je bil uspešen, zahvaljujoč prispevkom Gasilske zveze Ribnica, gasilske enote Ribnica, ter otrokom iz Rokometnega društva Riko Ribnica. Program pa smo dodatno obogatili z glasbeno popestritvijo domačih harmonikašev in maskotami Mladinskega kluba Sodražica.

8.4.15 DAN DRŽAVNOSTI

Ob dnevu državnosti smo nudili organizacijsko pomoč pri izvedbi slovesne prireditve ob dnevu državnosti, ki je potekala v ribniškem gradu, 20.6.2024.

8.4.16 GRAJSKI VEČERI

Tudi v letu 2024 so potekali štirje grajski večeri. Tokrat smo priredili koncert Alye, Domna Kljuna, Maje Keuc in Zorana Zorka. Skupno se je udeležilo 1500 obiskovalcev.

8.4.17 POLETNI KINO

V zadnjem tednu avgusta, od 25. do 29.8.2024, so v ribniškem gradu zasijale filmske zvezde. Organiziran je bil projekt Poletni kino 2024, ki je ponudil šest filmskih večerov, ki so skupaj privabili 300 obiskovalcev.

- Sobota, 24.8.2024, JAZ, BARABA 4 – Animirana pustolovščina, komedija
- Nedelja, 25.8.2024, VRVEŽ V MOJI GLAVI, Animirana komična pustolovščina
- Ponedeljek, 26.8.2024, PODLI FANTJE: VSE ALI NIČ, Akcijska komedija
- Torek, 27.8.2024, GEPACK – Komedija
- Sreda, 28.8.2024, KUNG FU PANDA 4, Animirana akcijska pustolovščina

8.4.18 PRIŽIG OGLARSKE KOPE

26. 4. smo pristopili k soorganizaciji dogodka Prižig kope v Rakitnici. Dogodek smo podprli predvsem z mediji in promocijo kot tudi s pogostitvijo. Dogodka se je udeležilo približno 80 ljudi.

8.4.19 KONJENIŠKI DAN

23. 6. smo bili povabljeni k sodelovanju na konjeniškem dnevu v Jurjevici. Tam smo organizirali ustvarjalne delavnice za otroke, izdelovanje lesenih obeskov v obliki podkev in konj.

8.4.20 TRŽNI DAN V SODRAŽICI

V nedeljo, 30. junija je potekal osrednji del Psoglavskih dni - tradicionalni, 18. »Tržni dan«. Na dogodku smo na svoji stojnici predstavljali turistično ponudbo.

8.4.21 SVETOVNI DAN TURIZMA

Svetovni dan turizma, ki ga vsako leto praznujemo 27. septembra je globalni dogodek, ki je namenjen ozaveščanju o pomenu turizma in njegovi vrednosti. Vsako leto se praznuje s specifično temo, ki obravnava aktualne izzive v turistični industriji. Letos smo ga obeleževali s strokovnim izobraževanjem »Potovanje po svetu in med ljudmi med digitalnim in analognim«, ki ga je izvedel dr. Dan Podjed.

8.4.22 RIBNICA TRAIL

Znotraj tekaškega dogodka Ribnica trail smo nudili organizacijsko pomoč vzporednega programa (vodeni ogled Ribnice, informacijska točka, ponudba supanja, brezplačen vstop na razstave, otroške delavnice, delavnico pletenja košarice). Za najmlajše, ki so bili udeleženi krošnjarkovega teka, smo pripravili tudi lesene medalje, izdelane v naših delavnicah.

8.4.23 RIBNIŠKI SEJEM

Na dogodku sodelujemo s svojim celovitim programom vsebin v našem centru in na stojnici pred Rokodelskim centrom Ribnica ter nudimo pomoč pri organizaciji uradnega dela odprtja dogodka v središču Ribnice ter ves čas pomagamo pri celostni promociji dogodka.

8.4.24 ADVENT RIBNICA

V sklopu Adventa Ribnica 2024 smo organizirali naslednje prireditve:

Prireditev	Število obiskovalcev
Prižig lučk v ribniškem gradu	1000
Prihod Božičkovega nabiralnik, županov šmorn in koncert Inšpektorji	600
Glasbeni večer z Žigo Bižalom in Luko Ileršičem v ribniškem gradu	250
Večer citer in razstava potic	120
Otroška predstava Čarobni prazniki v ribniškem gradu in prihod Božička	500
Otroška predstava »Narava na vrtiljaku« v RCR	60
Ustvarjalna delavnica za otroke okraševanje medenjakov	20
Ustvarjalna delavnica za otroke: pisanje pisem Božičku	20
Glasbeni večer z Boštjanom Merharjem	250
Žive jaslice	400
Božično novoletni koncert v ŠCR	800
Ognjena predstava in koncert Koral 45 lightning bend	280
Otroško silvestrovanje	200
Silvestrovanje z glasbeno skupino Fortissimo	350

8.5 VESELE POČITNICE ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE

Občina Ribnica je v letu 2024 namenila 12.000 € finančnih sredstev za organizacijo in izvedbo Veselih počitnic za osnovnošolske otroke. V letošnjem letu je k sodelovanju pristopila tudi Občina Sodražica in namenila dodatnih 3.000 € finančnih sredstev. V letu 2024 smo izvedli štiri termine, prijavnina je znašala 60 € za otroka.

Tako kot v preteklih dveh letih, je bilo tudi letos varstvo organizirano od 6.30 do 16.00. Poskrbeli smo, da so imeli vsi otroci urejeno zavarovalno polico za nezgodno zavarovanje. K programu je bila vključena prehrana, zajtrk, sadna malica, kosilo ter napitki. Vsi otroci, ki so imeli diete, so dobili posebej pripravljeno hrano. Animatorji so poskrbeli, da so bili vsi otroci vključeni v aktivnosti, ki so se v večini izvajale na prostem. Za prehrano je v prvem terminu poskrbel Vrtec Ribnica, za ostale termine pa OŠ Ribnica.

Pri izvedbi programa so sodelovali: PGD Ribnica, podjetje Rent the lifestyle z vodnimi aktivnostmi in športnim programom, Policijska postaja Ribnica, konjenišvo Metod Lesar, ribniški skavti, knjižnica Miklova hiša, Podjetniški inkubator Kočevje, gozdovništvo - Bushcraft & survival school Slovenia, Daniel Vincek, ribniški jamarji, igralnica GOX, čebelarstvo Kojek.

8.6 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA ZA LOKALNE TURISTIČNE VODNIKE DESTINACIJE RIBNICA

Turizem Ribnica je v letu 2024 organiziral Izobraževanje za lokalne turistične vodnike v obsegu 40 ur. Izobraževanje je zajemalo predstavitev Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica, osnovne pojme v turizmu, predstavitev Etičnega kodeksa za trajnostno naravnane turistične vodnike, osnove turističnega vodenja, tehnike interpretatorstva, zgodovinski pregled Ribnice, etnologijo, naravne znamenitosti, predstavitev turističnih ponudnikov in rokodelcev. Predavanja so izpeljali zaposleni iz Rokodelskega centra ter zunanji strokovnjaki s posameznih področij. Praktični del izpita bo izveden v letu 2025.

8.7 PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

8.7.1 SEJEM ALPE ADRIA

Tudi v letu 2024 se je Turizem Ribnica predstavil na 34. mednarodnem sejmu turizma, kampinga in karavaninga, ki je potekal od 31. januarja do 3. februarja 2024 v Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Na največjem sejmu turizma v Sloveniji je Turizem Ribnica predstavil turistično destinacijo z vsemi vključujočimi turističnimi ponudniki. V tem letu smo dodatno okrepili stojnico s svetlobnim panojem in pripravljenimi turističnimi paketi, ki so poželi veliko pozornosti. Na stojnici smo ponujali tudi lokalne jedi in pijačo.

8.7.2 DAN EVROPE

Ob dnevu Evrope, 9.5.2024, se je Javni zavod Rokodelski center Ribnica predstavljala z vsebino Evropskih projektov, iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki jih je v preteklosti uspešno izvedel.

Predstavljali smo tri projekte, in sicer ITP- Rokodelstvo, skupaj smo lahko turizem; Ribniško lončarstvo. Včeraj. Danes. Jutri? ter Interaktivni turizem za vse.

Na stojnici sta zaposleni Anja Pugelj in Katja Žagar prikazali nekatere produkte, ki so bili rezultat projektov (Produkt izdelave košarice, katalog o Ribniškem lončarstvu, učbenik o oblikovanju gline, destinacijska brošura, VR očala) in hkrati predstavili pomembnost evropskih projektov za nadgradnjo vsebin na področju turizma in rokodelstva. Projekti so bili speljani na način ohranjanja dediščine Ribnice, zato je bila prezentacija osredotočena na avtentično ponudbo pletarstva in lončarstva, tudi v povezavi s turizmom.

8.8 MEDIJI

Vsak mesec smo objavili članek v lokalnem glasilu Rešeto o preteklih dogodkih, dosežkih in aktivnostih za razvoj zelenega turizma v občini Ribnica. V aprilu smo v sklopu kampanje Moja

Slovenija s Slovensko turistično organizacijo in Radio Prvi posneli podkast naPOTki, ki je bila posvečena starim obrtem in rokodelstvu.

V juniju smo v akciji neodkritih koščkov Slovenije (Slovenia's hidden gems) v sodelovanju z RadioSI izvedli doživetje v naravi s pridihom ribniške tradicije in se uvrstili med finaliste. Doživetje sta ocenjevala skavta Barbara in Rydel.

8.8.1 DRUŽBENA OMREŽJA

V letu 2024 smo nadaljevali promocijo na družbenem omrežju Facebook, kjer dosegamo 3356 sledilcev, kar je 12,1% več kot leto prej. Na Instagramu dosegamo 1112 sledilcev, kar je 28,3 % več kot v letu 2023. Med sledilci je 64% žensk in 36% moških, večina sledilcev je iz občine Ribnica, sledijo jim iz občine Ljubljana in Kočevja. Na spletnem socialnem omrežju LinkedIn dosegamo 508 sledilcev, na tem omrežju gradimo predvsem povezave B2B (turističnimi podjetji). V prihodnjem bo potrebno targirati s promocijo tudi v tujino oz. izven bližnjih občin.

8.9 GORSKA ELEKTRIČNA KOLESKA IN MESTNA KOLESKA RICIKEL

V začetku turistične sezone smo prav tako prebivalcem nudili brezplačno registracijo v sistem za izposajo mestnih koles Ricikel. Od meseca maja do oktobra smo izposajali tudi električna kolesa. V spodnji tabeli prikazujemo statistiko izposoje, iz katerega je razvidno, da je bila izposoja v letu 2024 precej boljše od leta 2023, predvidevamo, da gre zasluga za povečano promocijo v izposajo koles preko medijev.

storitev/število	Registracija Ricikel	Izposoja e koles cel dan	Izposoja e koles 4 ure	Izposoja e koles 2 dni
2023	4	2	3	2
2024	1	9	23	5

8.10 PZA - POSTAJALIŠČA ZA AVTODOME

V letu 2022 je bil nameščen terminal za avtodome, in sicer stebriček PZA za oskrbo z elektriko na lokaciji parkirišča Rokodelskega centra Ribnica, kjer je možno parkirati avtodome, na dveh lokacijah pa umestili še servisno postajo za kolesa. Postajališča bodo v prihodnosti vsekakor morala zagotoviti še ostalo infrastrukturo (klopca, izpust vode itn.).

8.11 EVROPSKI PROJEKTI

V letošnjem letu smo kot projektni partnerji uspešno kandidirali na razpisu za sofinanciranje izvajanja izobraževanj za odrasle na področju digitalnih kompetenc za leti 2024 in 2025.

Predmet javnega razpisa je financiranje izvajanja neformalnih izobraževanj za odrasle prebivalce RS, ki so stari 30 let ali več, da lahko pridobijo osnovne in napredne digitalne kompetence. Izvajanje izobraževalnih aktivnosti vključuje tudi svetovanje v procesu izobraževanja. V letu 2024 smo izvedli 8 predavanj, ki so zajemala digitalno pismenost in digitalizacijo vezano na dejavnost turizma in muzejske dejavnosti. V letu 2025 pa imamo predvidenih še 8 izobraževanj.

Sodelovali smo prav tako pri izvedbi programov usposabljanj za otroke in mlade v sklopu javnega razpisa za usposabljanje s področja razvoja digitalnih kompetenc za otroke in mlade v letu 2024. Izvedli smo delavnice za otroke in jim zagotovili priložnost za spoznavanje in učenje naprednih digitalnih tehnologij, kot so umetna inteligenca, 3d tiskanje ter spoznavanje laserskega rezalnika, spletnih muzejev in druge delavnice.

8.12 ZDRUŽENJE ZGODOVINSKIH MEST

Na pobudo turizma je Ribnica postala nova članica prestižnega Združenja zgodovinskih mest Slovenije, ki je bilo ustanovljeno leta 1993 z namenom organiziranega sodelovanja pri prenovi starih mestnih jeder. Ribnica se je s starim mestnim jedrom, ki je razglašen za kulturni in zgodovinski spomenik, pridružila mestom, ki so ponosna na stavbno dediščino in kažejo raznovrstno kulturo prek prazgodovine do današnjih dni.

Združenje zgodovinskih mest Slovenije si prizadeva za povečanje ozaveščenosti o pomembnosti kulturne dediščine in njenem vplivu na gospodarski in družbeni razvoj. Poleg ohranjanja dediščine pa skrbi za oživljanje mestnih jeder z novimi dogodki in aktivnostmi skozi vse leto, (npr. Fest mest, Z vlakom po kulturo, Okusi mest, Plečnikova mesta, itn.) s čimer se ustvarjajo številne možnosti za privabljanje turistov in domačinov. Kot članica tega združenja bo Ribnica vključena v različne projekte prenove in ohranjanja kulturne dediščine, kar bodo omogočila dodatne priložnosti za razvoj kulturnega turizma. V letu 2024 smo bili prisotni na dveh srečanjih ter na skupščini v Trzinu, kjer so Ribnico tudi uradno uvrstili k združenju. Preko združenja smo deležni promocijske podpore, saj so o Ribnici nastala že dva prispevka za TTA novičnik in redne objave na njihovih družbenih omrežjih. Pridružitve Ribnice Združenju zgodovinskih mest Slovenije je pomemben korak, saj omogoča tesnejše sodelovanje z drugimi zgodovinskimi mesti v Sloveniji in tujini, Slovensko turistično organizacijo ter odpira vrata novim priložnostim za trajnostni razvoj.

9. KAVARNA GRAJSKI VRT

Javni zavod je v mesecu juniju v neposredno upravljanje prejel tudi premični, gostinski objekt v ribniškem, gradu; kavarno Grajski vrt. Za izvajanje gostinske dejavnosti so zaposleni opravili ustrezna izobraževanja, ki se zahtevajo za opravljanje gostinske službe. Javni zavod je kupil ustrezno infrastrukturo, ki omogoča nemoteno delovanje gostinskega obrata ter sklenil letne pogodbe o sodelovanju s potniki iz omenjenega področja.

Kavarna Grajski vrt je bila odprta vsak dan, od 10.6.2024 dalje, pa vse do 30.9.2024. Vrata je znova odprla v mesecu decembru, ko so se v sklopu Adventa Ribnica odvijali številni dogodki.

Kavarna Grajski vrt z gostinsko ponudbo in četrtkovimi glasbenimi večeri predstavlja izjemno popestritev vsebin v ribniškem gradu. Prav tako je v času svojega delovanja ponudila delo mladim, dijakom in študentom iz domačega okolja.

9.1 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZAVODA

Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika.

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP),
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 IN 76/23),
- Odlok o proračunu Občine Ribnica za leto 2023 (Uradni list RS, št. 125/2022),
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPdve, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22),
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11),
- Odlok o ustanovitvi Rokodelskega centra Ribnica (Uradni list št. 60/2010 z dne 23. 7. 2010 s spremembami in dopolnitvami),
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr., 80/18, 160/20, 88/21 in 136/22)
- Statut in drugi splošni akti Rokodelskega centra Ribnica.